

Mezőtárcányi Hírek

MEZŐTÁRKÁNY ÖNKORMÁNYZATÁNAK IDŐSZAKOS KIADVÁNYA

IV évfolyam 7. szám

2008. augusztus

Németh Emil

Nyári kép

*Hosszúra nőtt búzakaralász
bólogat a Nap felé
csábító fény varázsára
szemeivel messze néz.*

*Napról napra hízik a szem,
szétrepeszti ruháját
hajlott hátú bajszos ember
veszi elő kaszáját.*

*Eljön a nap, a fényes nap,
Péter –Pálnak ünnepe
markot, kévét dolgoz kéz hord,
nem hagy kárba szemet sem.*

*Dől a szalma szépen sorba
az éles kasza levágja
kacsintva néz a búzaszem
az első kaszás karjára.*

*Emlék tódul, jönne sorra,
ma más rendje van mindennek
kasza helyett kombájn arat
fenőkövek múltba vesztek.*

*Kombájn és a teherautó
határunknak része már
ha pattan a szem, nem nyúl érte
aratóknak keze, kár!*

*Emlék marad minden mi szép,
s hasznos volt a rég világ
földbe mélyedt keréknyomba
nőjjön holnap száz virág!*

*Kacsint megint a búzaszem
szár közt keres a munkáskéz
nem vész kárba egy cseppje sem
becsülettel hazaér!*

(2008. június)

Kedves Mezőtárkányiak!

Tisztelt Olvasó!

2007. decemberében adtunk hírt a kedves Olvasóknak a Mezőtárkányi Hírek hasábjain önkormányzatunk működéséről, a községünkben lezajlott legfontosabb eseményekről.

Visszatekintő című írásunkban végigkövethetjük 2008 első félévének jelentős történéseit. Eseményekben bővelkedő, mozgalmas fél évről adhatunk számot. Méltón megünnepeztük nemzeti ünnepeinket, s a jeles napokat.

A sokszínű kulturális, hivatalos, közoktatási program mellett kora tavasszal megkezdődött a közmunka-program, s vele egyidőben a közterületek rendezése, szépítése virágosítással, fásítással, parkosítással. Mindenkit arra kérek, hogy sajátjaként óvja, vigyázza az elültetett kis csemetéket, és saját portájának, lakókörnyezetének rendben tartásával járuljon hozzá a településkép javításához.

A temető tisztaságának biztosítása érdekében további szeméttárolókat gyártottunk, melynek elhelyezése hamarosan megtörténik. Itt köszönöm meg Kriston Endre alpolgármester úr felajánlását, melynek köszönhetően ülőpadok kerültek kihelyezésre a ravatalozó köré.

Márki József úrnak, Mezőtárkányról elszármazott barátomnak is köszönöm azt az önzetlen segítséget -időt, energiát, anyagiakat nem kímélve-, amit a tavaszi parkosítási munkáknál nyújtott, így a temetőben is biztosítva a majdani árnyékot adó, szebb környezetet.

A temetőben lévő 3 veszélyes fa kivágására augusztusban kerül sor, szeptemberben pedig a kút környezetét fogjuk rendezni a vízelvezetés megoldásával, megfelelő burkolat kialakításával.

Önkormányzatunk kiemelt, s egyben legnehezebb feladata 2008-ban a pénzügyi egyensúly megteremtése.

Kedves Mezőtárkányiak! Bizonyára mindannyian tisztában vannak az önkormányzatok rendkívül nehéz anyagi helyzetével, hiszen naponta értesülünk róla, hogy önkormányzatok sorban válnak fizetésképtelenné, jutnak a csőd szélére.

Szembesülnünk kellett év elején a költségvetés tervezésekor a közoktatási normatíva újbóli jelentős csökkenésével, s hogy a többi kötelező feladatra igényelt normatív támogatás sem inflációkövető. Sajnos az ÖNHIKI-s pályázaton remélt 15 milliós támogatás helyett is csupán más-

fél millió forint kiegészítést kaptunk. Így a költségvetés hiánya 42 millió forint lett, a tavalyi évtől jóval magasabb összeg.

Óriási teherként hárul önkormányzatunkra a közoktatás óriási méreteket öltő alulfinanszírozása, továbbá a szociális ellátórendszer szabályainak következtében ránk háruló fizetési teher. Ugyanis senki nem kérdezi meg az önkormányzatokat, hogy tudják-e finanszírozni a rendszeres szociális segélyek 10 %-os önrészből, valamint az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetés államilag nem finanszírozott összegéből adódó többletkiadást. Éves szinten ezek az összegek több 10 milliós nagyságrendet tesznek ki. Mindezt természetesen teszik a fejlesztés rovására.

Épp ezért döntött úgy a Képviselő-testület, hogy minden pályázati lehetőséget ki kell használni, amely lehetővé teszi a Gazdasági Programunkban kitűzött fejlesztési elképzelések megvalósítását. A szükséges önrész és a tervezetési munkálatok megfinanszírozásával és alapos előkészítő munkával bizakodva nyújtottunk be számos pályázatot az eltelt időszakban.

Benyújtott pályázat megnevezése	Benyújtás ideje	Igényelt támogatási összeg (Ft)	Önrész összege (Ft)	Elbírálás
„Orvosi rendelő komplex akadálymentesítése Mezőtárkány községben” ÉMOP-4.2.2-2007-0174	2007. 09	7.696.860 (95%)	405.097 (5%)	nyert
„Integrációs és képesség-kibontakoztató program” OKM Támogatáskezelő Igazgatóság	2007. 05	5.100.000	-	nyert
„Többcélú oktatási intézmény infrastrukturális fejlesztése Mezőtárkány községben” 1. forduló. Tartalmi elemei: Óvodabővítés, tornaterem építése, kisiskola felújítása, átépítése. ÉMOP-4.3.1/2F	2008. 01	411.292.569 (95%)	21.646.978 (5%)	folyamatban
„Informatikai infrastruktúra fejlesztés Mezőtárkány és Egerfarmos községek iskoláiban” Tartalmi elemei: tantermi oktató csomagok, digitális tábla, projektor, laptop, WIFI csomag, iskolai PC TIOP-1.1.1-07/1-2008-0068	2008. 02	Eszközök: 1 db alkalmazás szerver, 5 db iskolai PC, 1 db szerver szoftver, 6 db tantermi csomag (digitális tábla, projektor, laptop), 2 db oktató csomag, 2 db WIFI csomag	-	nyert
Fűkasza	2008. 03	250.000	-	nyert
Bartók Béla utca útépítés	2008. 05	15.114.693 (90%)	1.679.410 (10%)	folyamatban
Kis Kossuth utca útépítése és az Ady Endre út járdaépítése	2008. 05	20.235.168 (90%)	2.248.352 (10%)	folyamatban
Buszből és megálló kialakítása Mezőtárkány községben	2008. 05	5.380.800 (80%)	1.345.200 (20%)	nyert
„Orvosi rendelő bővítése Mezőtárkány községben” ÉMOP (-)	2008. 06	14.764.560 (90%)	1.640.507 (10%)	folyamatban
Falubusz-beszerzése	2008. 06	8.276.000 (83%)	1.665.200 (17%)	folyamatban
Nyári étkeztetés támogatása szociálisan rászorult gyermekek részére	2008. 06-07	Pótigénnyelssel összesen: 2.418.220	-	nyert
„Szennyvízelvezetés és tisztítás” Egerfarmos, Mezőszemere, Mezőtárkány és Szihalom községekben KEOP-2-1.0.„Első forduló” -1F	2008. 08	73.610.000 (85%) (Ez csak az első forduló költségigénye)	12.990.000 (15%)	folyamatban

(A közoktatási intézmények pályázatait e táblázat nem tartalmazza.)

Nagy örömmel tudok beszámolni arról, hogy az eddig elbíralt pályázataink mind nyertesek voltak. Zömében a nyár elején, illetve júliusban kaptuk meg az értesítéseket a nyertes pályázatokról. Most a pályázati cél megvalósításán dolgozunk feszített tempóban.

Az informatikai pályázat esetében önkormányzatunk, mint gesztor pályázott az egerfarmosi tagintézmény eszközeire is, tehát a táblázatban foglalt eszközökből Egerfarmost illeti majd 1 tantermi csomag (digitális tábla, projektor, laptop), 1 oktató csomag és 1 db szerver. Az eszközöket az Oktatási Minisztérium által lebonyolított közbeszerzési eljárás után tudjuk megrendelni. Bizom benne, hogy a szeptemberi tanévkezdéskor már a tantermekben lesznek elhelyezve e forradalmian modern oktatócsomagok a diákok, s nem kevésbé a pedagógusok öröme.

Augusztus 4-én hozzáfogtunk az orvosi rendelő akadálymentesítési munkálataihoz. Igen szigorú Európai Unió előírásoknak kell megfelelnie a kötelező feladatokat ellátó önkormányzati intézményeknek. Törvény írja elő a teljes körű akadálymentesítés (infokommunikációs is) kötelező megvalósítását. E munkálatokhoz megpróbálunk minden intézményi épületünk esetében pályázati forrást szerezni.

A rendelő átalakítási munkálatai a előreláthatólag szeptember 15-ig tartanak. Ez idő alatt a rendelés a Mező Imre úti Védőnői Szolgálat helyiségében működik. Az átmeneti kellemetlenség miatt megértésüket és türelmüket kérem.

A felújítási munkálatok során rámpát, mozgáskorlátozott WC-t, mozgáskorlátozott parkolót kell kiépíteni, nyílászárókat, ajtókat megnagyobbítani, az épületben a burkolatokba vezetősávot elhelyezni, felfesteni, indukciós hurkot, nagyothalló készülék-erősítőt felszerelni, vészcsengőt szerelni, valamint akadálymentesíteni kell még a honlapot is.

E kötelezően elvégzendő feladatokat – minimális önrész megfizetése mellett – EU-s pályázati támogatásból fedezzük.

A megyei finanszírozású TEKI pályázaton elnyert összegből gyalogátkelőhelyet festünk fel az iskola és az óvoda bejáratához, megfelelően kitáblázva és kialakítva a csatlakozó járdaszakaszokat. Továbbá egy buszmegálló-párt építünk a település egerfarmosi részére – sokéves lakossági igénynek megfelelően.

Az iskola előtti igen veszélyes helyeket produkáló autóbusz megállóhelyet

(Füzesabonyból való érkezés) áthelyezzük egy fogadó buszmegálló kiépítésével az A-Z Topker bolt és a Varroda közötti üres szakaszra. A munkálatokhoz a pályázati támogatási szerződés aláírását követően, terveink szerint októberben tudunk hozzáfogni.

Önkormányzatunk negyedik alkalommal pályázott a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő rászoruló gyermekek részére nyári étkeztetés támogatására. Pályázatunk és pótigénylésünk kedvező elbírálásának köszönhetően összesen 230 gyermeknek tudunk 30 napra meleg étkeztetést biztosítani felmelegíthető ételeket tartalmazó csomagok formájában. Az elnyert támogatás 1 főre jutó összege 10.514 Ft volt.

A közoktatási témájú integrációs felkészítéshez elnyert támogatásból fejlesztő eszközöket és udvari játékokat vásároltunk az óvodának, bűtorzatot és eszközöket az iskolának, valamint pedagógus továbbképzést finanszíroztunk belőle a pályázati előírásoknak megfelelően.

A többi, még elbírálás alatt lévő pályázataink tekintetében is bizakodó vagyok. Mindegyiket alaposan előkészítettük. Megítélésem szerint mindegyik célunk valós szükségletet fogalmaz meg, s hátrányos helyzetű település révén kiemelten támogathatóak.

Szeretnék külön is szólni a „Szennyvízelvezetés és tisztítás” témájú pályázatunkról. A 4 település – Egerfarmos, Mezőszemere, Mezőtárkány és Szihalom – vezetői másfél éve dolgozunk a pályázat előkészítésén tervezőkkel és pályázattíró szakemberekkel karöltve. Az eddig már 3 alkalommal sikertelenül benyújtott szennyvízes pályázattól teljesen eltérő tartalmi elemű, szigorúan pontosított számadatokkal bíró, több lehetséges variációt körültekintően megvizsgáló műszaki tartalommal nyújtottuk be az első fordulóra elbírálásra a pályázatunkat. Bizakodva várjuk, hogy elfogadásra kerüljön, s a második fordulóra már pontosan kidolgozott műszaki tervekkel és költségvetéssel készülhessünk.

A közmunka-programhoz kapcsolódóan is élünk a pályázati lehetőségekkel. Az idén 1 millió forinttal kevesebb állami

A TARTALOMBÓL

Visszatekintő	4
Segítségnyújtás egy gombnyomásra	6
Beszámolók	
Polgármesteri Hivatal	9
Gyámügyek	12
Tűzoltó Egyesület	14
Sportegyesület	14
Ifjúsági Kör	15
Gyöngyvirág Klub	16
A közbiztonságról	16
A Polgárőrségről	20
Rendeletek	21
Az én falum	22
Mire való az iskola?	24
A halottlító	27
Államalapító Szent István	28
Hírek, események	30

támogatást kaptunk a közcélú foglalkoztatás megvalósításához. Jó hatékonysággal ki tudjuk egészíteni ezt a forrást értéktelmeztető és értékmegőrző projektek megírásával, megnyerésével. Így tudunk jelenleg is 6 főt foglalkoztatni parlagrafürti projekt keretében, 6 főt pedig festési, vakolási-javítási munkálatok céljából alkalmazni a meglévő közmunkás létszám mellett. Jelenleg 24 fő közmunkás foglalkoztatott dolgozik önkormányzatunknál. Ez az egyedüli munkahely teremtési lehetőség községünkben. Örömmel nyugtázhattuk, hogy az idén egyelőre még nem kellett létszámleépítésről gondolkodnunk, sőt a házi segítségnyújtásban megnövekedett gondozási szükséglet azt eredményezte, hogy az év során folyamatosan tudtam felvenni gondozónőket ebbe az intézményegységünkbe. A tavalyi 38 fővel szemben jelenleg 52 fő igényli a házi segítségnyújtást. Örömmre szolgál, hogy egyre több időse embernek tudunk segítséget nyújtani intézményes keretek között. Remélem, hogy idővel még többen elfogadják segítő szándékunkat fenntartások és szegényérzet nélkül. Hiszen őszinte, szíves segíteni akarás vezérel bennünket a kényelmesebb, méltó időskor megteremtésének szándékával. Hogy ebben a kis faluközösségben senki ne érezhesse magát egyedül, érezze, hogy figyelünk rá.

Egyházunk életében gyakori változások történnek mostanában. Épp egy éve annak, amikor a Mezőtárkányi Hírek augusztusi számában köszöntöttem

➔ folytatás a 3. oldalról

Buzgán József plébános urat, egyházközségünk új vezetőjét. Egy év elteltével most megköszönöm munkáját, önkormányzatunkkal való jó szándékú együttműködését. Nyugdíjas éveikhez nagyon jó egészséget, tartalmas időtöltést kívánok magam és faluközösségünk nevében.

S egyúttal nagy tisztelettel köszöntöm körünkben Szemenyei Péter atyát községünk önkormányzata és valamennyi lakója

nevében. Kívánom, hogy érezze jól magát közöttünk, és sikeresen tudja továbbvinni azt a feladatot, amelyet végeztek Tárkányi Ráfael atya, s azóta oly sokan településünkön.

Végezetül önkormányzatunk Képviselő-testülete nevében tisztelettel meghívom községünk minden lakóját kedves családtagjaival, barátaival, ismerőseivel az augusztus 23-án megrendezésre kerülő mezőtárkányi Falunapra. Szeretettel

hívok és várok mindenkit az egész napos hagyományörző rendezvényre.

„Hagyományok nélkül nem értjük a történelmet, és nem értékeljük kellőképpen a kultúrát.

A hagyományok a szellemünkben, szívünkben és a nyelvünk ízében élnek, és életben tartják a nemzetet.”

(népi bölcsesség)

Baráti üdvözléssel: Tóthné Szabó Anita
polgármester

Visszatekintő

Kedves Tárkányiak! Legutóbbi lapszámmunkban több rendezvényről számolhatunk be, melyek színesítették községünk életét. Nincs ez másképp ezúttal sem. Mozgalmas volt az elmúlt év vége, és az idei év sem szűkölködött eseményekben. Lássuk csak, mi is történt idáig!

Január: A szilveszteri bált remélem sokan emlegetik. A dekoráció, az operett műsor és a füzesabonyi Muskátlí étterem minden dolgozója a jó hangulat megteremtését szolgálta. Az időjárás is átértézte az ünnep jelentőségét, már délelőtt havazásba kezdett, s egészen reggelig esett. Sikeres volt a január 12-i cigánybál is, melyet pótszilveszterként írhattunk be a naptárba.

utáni elfoglaltságokat színesítve mesefilmek vetítésébe kezdtünk az alsósoknak.

Február újra a mulatozás ideje. Minden hétvégén hangos volt a műv. ház. Lezajlott az iskolai farsang (Gulyás Gabriella és Vass Gábor bálkirálynő és bálkirály lett), az óvodai farsang, volt nosztalgia diszko, és volt olyan nyugdíjas-klubos batyusbál, amelyről héthatarban beszélnek! Vendégül láttuk a budai pasát, egy vadnyugati sheriffet, itt volt Hófehérke a törpeivel, a pancsoló kislányok az óvodából, a Csillagok háborúja hősei és még sorolhatnánk, milyen díszes társaság jött össze! Azért nem vesztettük fejünket a szórakozásban, mert február 12-én házigazdái voltunk a megyei Közművelődési programok tájoltatása c. szakmai rendezvénynek. Itt

Farsang: Apáca-show

A kistérségi KSZR (Könyvtárellátási Szolgáltatói Rendszer) keretében könyvtárunk újabb könyvállománnyal bővült a megyei könyvtár jóvoltából. A látásukban korlátozottak komputeres szemvizsgálaton vehettek részt a műv. házban, azoknak pedig, akik a vezetést akarták elsajátítani, gépjármű vezetői tanfolyamot szerveztünk.

Március: A tavaszkezdő hónapban elsőként a hölgyeket köszöntöttük a Nemzetközi Nőnap alkalmából.

Vass József képviselő úr - gondolván a jövőre – kiállítási léceket látta el ingyen a művelődési házat. Köszönjük neki az anyagot és az ingyen munkát!

Szilveszteri bál

Január elején nagy elszántsággal láttak az idei próbákhoz a tárkányi kiscsoporthoz, a mazsorettesek, a nyugdíjasok ének-és tánccsoportjai, valamint a karatésok.

Január 18-án lezajlott az iskolai félévi osztályozó értekezlet, - sok gyerek fellélegezhetett – majd a Magyar Kultúra Napja alkalmából megérkeztek az új iskolai ebédlőbútorok, a művelődési ház és a könyvtár irodai berendezései. Az iskolában a dél-

tájékoztatót kaphattunk a Megyei Művelődési Központ igazgatójától és Mihályfi Rita régiós irodavezetőtől arról, hogy milyen pályázati lehetőségek lesznek az idén a civil szervezetek és intézményeink számára. A kistérségből érkezett vendégek és előadók újra megtapasztalhatták, hogyan sütik a tárkányiak a pogácsát!

Március 8: Nőnap köszöntés

A kiállítási lehetőségnek először március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmából szervezett rendezvényen örülhettünk, ahol az iskolások műsora mellett a községünkben élő Monori Ibolya kiállítás megnyitójára is sor került. A Nagyváradról ide települt művésznő meseillusztrációi nagy tetszést arattak a vendégek körében. Felkérésre megfestette a község címerét és több jellemző épületet, táj- és utcarészletet.

A hónap végén, a nemzetközi hagyományokra épülő Internet Fiesta rendezvényen vettünk részt a nyolcadikosokból delegált csapattal, a megyei könyvtár egész éjszakás rendezvényén. A gyerekek játékos vetélkedőben adhattak számot könyvtári ismereteikről, megismerkedhettek a megyei könyvtár minden szegletével a pincétől a padlásig. A csapat tagjai Homonnai Dóra, Kovács Martina, Duka László és Vass Gábor voltak.

Márciusban több vásárrban is részt vehettek a művelődési házban.

Április: A hónap elején pályázatot nyújtottunk be a Füzesabonyi Takarékszövetkezethez, mely elbírálás után 50 ezer Ft értékben segítette a Nyugdíjasklub tánc csoportja fellépő ruháinak vásárlását.

Április 7-11 között internet felhasználó tanfolyamnak tudtunk helyet biztosítani az iskola számítógép termében a megyei könyvtár szakembereinek közreműködésével. Akik elvégezték a tanfolyamot, bizonyára már nem fésülködő tükröknek használják a számítógép monitorát!

Az iskola pedagógusai részt vehettek a füzesabonyi Széchenyi Általános Iskolában megrendezésre kerülő szakmai előadáson, ahol a kompetencia alapú oktatásról és fejlesztésről volt szó.

Az iskola 7-8. osztályos tanulói DADA előadáson vettek részt a művelődési házban, melyet a füzesabonyi rendőrkapitányság szakemberei vezettek. Az egészséges életmódot népszerűsítő drog és alkohol-ellenes prevenciók előadás remélhetőleg nem volt haszontalan.

Kovács Adrienn 5. osztályos tanuló kiváló matematika tudását bizonyítja, hogy bejutott a megyei Pedagógiai Intézet által lebonyolított megyei matematika versenyre, ahol 10. helyezést ért el. Felkészítő tanára Forgácsné Bársony Mária. Gratulálunk!

Monori Ibolya kiállítás megnyitója

Május: Május elseje a majális ideje! Egésznapos programmal vártuk az iskola udvarára kilátogatókat. Volt főzőverseny, gyerekeknek játékos sportverseny, felléptek a helyi kiscsoportjaink: nyugdíjas tánc- és énekkar, elsőként mutatkozott be a karate szakosztály és a mazsorett csoportunk. Megcsodálhattuk a lányok ruháját

Mazsorett a majálison

is, és nem utolsó sorban tudásukat, melyet Montvai Éva tanárnőnek köszönhetünk. Nagy tetszést aratott a Két Zsivány nevű formáció. A duó a mulatós zenei műfaj új felfedezettjei és legjobbjai voltak a szakemberek szerint a közelmúltban. Remélem Önök szerint sem voltak rosszak!

A születésnapját ünneplő Halász Csaba megnyerte a sörivőversenyt, hangozva Larcáékkal az utcabálra. Nem tört le a szarvuk azoknak sem, akik kipróbálták a rodeobikát. A bikával szemben esetleg újabb szarvat is nyerhettek, ha nagy volt a mellényük.

Május másik, immár hagyományokra visszatekintő programját a Kihívás Napja szolgáltatta május 21-22-én. A sportprogramok már éjjelkor elkezdődtek a fáklyás felvonulással, melynek élén a nyugdíjasklubosok és a polgármester asszony állt. A szervezők közül is sokan kitartottak másnap este 11-ig, nélkülük nem sikerülhetett volna a sokakat megmozgató rendezvény. Oroszlánrészt vállaltak a képviselők közül is többen, a polgárorség tagjai, a sportegyesület elnöksége és sok intézményi dolgozó!

Kihívás Napja Mezőtárkányban

Településünkön a tavalyihoz hasonlóan, az idén is nagy lelkesedéssel készültünk a Kihívás Napi megmérettetésre.

Az 1982-ben Kanadából indult, testmozgást népszerűsítő kampány 1991 óta Magyarországon is „szedi áldozatait”.

Hazánkban az elmúlt évig 1565 település vett részt a negyedórás intenzív testmozgásra épülő vetélkedésben. Az idén 182 település nevezett 7 kategóriában, „Magyarország legsportosabb települése 2008” cím elnyeréséért. Mezőtárkány tavaly a 7. helyet szerezte meg, idén 2 helyet javított.

A sportprogramok már éjjelkor megkezdődtek a fáklyás felvonulással, majd kerékpározás, futás, konditerem, labdajátékok és számtalan ügyességi feladat várt az aktivistákra. A Gyöngyvirág Nyugdíjasklub tagsága, a polgárorség és az általános iskola tanulói kezdtek részt vetek a humorral is fűszerezett programsorozatban, de megtették a magukét a helyi óvodások, intézmények,

Felseprik a főutcát...

folytatás a 6. oldalon ➔

➔ *folytatás a 5. oldalról*

szolgáltatóhelyek dolgozói is. Megtornáztatták a szervezők a boltba betérőket, az autóval közlekedőket, a napközisek nagy lelkesedéssel kerítették körbe cénával az iskolát, a nyugdíjasklub boszorkányai felseperték a főutcát, majd „pihenésképp” bokkáltak és petákoztak a művelődési ház udvarán. Akinek nem volt elég a napközbeni mozgás, azok zárásként táncolhattak kifulladásig az esti diszkóban.

Külön öröm a Mindennapos Testnevelés programban is részt vevő településünknek, hogy a kategóriák szerint rendezett jutalomsorsoláson is a három kihúzott nyertes közé kerültünk, így 50 000 Ft-os sportszervásárlási támogatást nyertünk, melyet az önkormányzat jegyzője május 24-én, szombaton vehetett át a Művészetek Palotájában.

Májusban volt még a művelődési házban véradás, egészséges életmód termékbemutató, itt próbált egy alkalommal a Füzes Társastáncklub versenyre készülő tagsága is. A nagy megmérettetést Füzesabonyban, a sportszarnokban megrendezett IV. Sütő Gábor Társastánc Verseny jelentette, melyen mezőtárkányi táncosaink is tisztességgel helytálltak.

Június: Lezajlott az iskolában az osztályozó értekezlet sokak örömeire és néhányak bánatára, de a művelődési

Táncosaink a versenyen

házban megtartott Gyermeknapon mindenki együtt örülhetett és táncolhatott a meghívott énekesekkel, Zsuzsival és Orsival. Természetesen nem egyből vágunk a közepébe, mert a vendég énekes lányok műsorát megelőzte a házi Ki-mit tud? A fiúk jobbjára a focival, dekázással próbálkoztak inkább kevesebb, mit több

sikerrel, - már aki ki mert állni a színpadra, a lányok között a cigánytánc volt a sláger. Némi noszogatás kellett a karaoke produkciókhoz, de amint belejöttek a gyerekek, egyszerre mindenki a színpadon akart énekelni. Zsuzsi és Orsi interaktív énekes műsora mindenkit formába hozott, még azokat a nyolcadikos fiúkat is, akik messziről mosolyogták a kisebbeket. Sokan emlékeznek még szerintem a „Tanárbarácsi vonatozunk?”-ra, - az elballagott ifjúság különösen – hiszen ők még tanórán is kipróbálhatták közkíváncsúra a törpejárást.

A pedagógus kollégáknak csemege volt a füzesabonyi Széchenyi Általános Iskola oktatási fóruma, melyet a napjainkban bűvös kulcsszóként emlegetett kompetencia alapú oktatás jegyében szerveztek. (Hogy mi is ez, - megér egy misét – esetünkben egy önálló cikket.) Június 4-én pályázati oktatási programellenőrök érkeztek a településre, - rághatta körmét az iskolavezetés-, de szerencsére fölősegesen, mert a szakértők mindent rendben találtak. Másnap, a kistérség vezetőit láttuk vendégül a művelődési házban, a kihelyezett kistérségi tanácsülésen, ahol a polgármesterek és vezető szakemberek tárgyalták meg az aktuális napirendeket, ismerkedhettek intézményeinkkel és a tárkányiak vendégszeretetével.

Jún. 6-án a tantestület pedagógusnapira kiránduláson vett részt, Sástón körbejártuk a tavat, megmászhattuk a kilátót, csónakáztunk, és sok hölgy szívét dobogtatta meg a magyar férfi kézilabda válogatottnal való fényképezkedés. (Hiába az ember nem mindennap áll 207 cm-es országos válogatott, szépfiú mellett!) A bobbálya sem volt akármilyen, a száguldás élményét megízlelhette minden résztvevő, aki vette a fáradságot és végigállta a több száz fős sort a kasszánál. Nagyrédén a pincesoron újabb meglepetések vártak, melyek a szabadtéri kemencéből - és csúsztatásnak - a pincéből kerültek elő. A gyorsan jött zápor nem mosta el a hangulatot!

Gyermeknapon a színpadon

Június 9-én az ÉRÁK-kal együttműködve indult el egy kezdeményezés Mezőtárkányban, mely szeptembertől egy kihelyezett hidegburkolói tanfolyam megszervezését tűzte ki célul. A tanfolyam elvégzői képesítést és tudást szerezhetnek, mellyel talán nagyobb eséllyel indulnak a munka világában. A jelentkezések és az alkalmassági felmérések megtörténtek.

Június közepén az iskolában a legnagyobb attrakció a ballagás és tanévzáró, melynek sikeréhez több próba és gyakorlás járult hozzá. Benne volt a pakliban az eső is, nagy eséllyel, de szerencsére az időjárás megkönyorult rajtunk jún. 14-én, délelőtt. Az idén két nyolcadikos osztály ballagott el. Többségük Egerben folytatja tanulmányait. Bízunk benne, hogy megállják a helyüket, bárhová nyertek is felvételt! Nyeste Ferencné igazgatónő a vendégek százai előtt adta át az ideai teljesítményekért a könyvjutalmakat, illetve a Mezőtárkány Művelődéséért Közalapítvány elnökével, Dr. Tóth László úrral az alapítványi kitüntetések, melyet most kiváló tanulmányi eredményeikért és 8 éves munkájáért Homonnai Dóra és Kovács Martina kapott.

A hónap második felében az iskolai tantestület az egerfarmosi tagozat pedagógusaival közösen vett részt egy többnapos

A magyar kézilabda válogatottnal

Iskolai ballagás

szakmai továbbképzésen, mely *Memóriatechnikák és tanulási módszerek alkalmazásának lehetőségei az általános iskolában* címet viselte. Érdekes és tanulságos volt gyakorló pedagógustól hallani olyan elméletet, ami napjainkban nem kerülhető meg az iskolákban. A gyerekek figyelmét egyre nehezebb lekötni, s a tananyag óriási mennyisége mellett nem tanítjuk meg őket önállóan tanulni. Az ebből fakadó hátrányokra és gyenge hatékonyságra figyelmeztetnek a hazai és nemzetközi felmérések. Hogy mit tehetünk a halmozottan hátrányos helyzetű és részképesség zavaros gyermekek tanulási hatékonysága érdekében? – szentírás nincs, de vannak módszerek, melyek rövid – hosszú távon javítják az eredményeket. Erről szólt a továbbképzés, s remélhetőleg mind többet tudunk belőle kamatoztatni gyakorlati munkánk során.

Június végén a művelődési házban, 3 nap, kézműves foglalkozás keretében tanulhatták meg a résztvevő gyerekek a különböző csomózási, kötözési technikákat. Sorra készültek a színes karkötők, könyvjelzők, kulcstartóra fityegők, a legügyesebbek a makramé virágtartó készítés-

Kézművesek

sét is elsajátíthatták. Mivel jó néhány gyerek megtanulta a legfontosabb fogásokat, a tanév folyamán már újabb díszítőminták elkészítését is megpróbálhatjuk nagyobb számú résztvevő mellett.

Július: Júl. 19-20-án nem akármilyen programban lehetett részünk. Felsőtárkányban immár 7. alkalommal került megren-

dezésre a Tárkányok Találkozója. A résztvevő települések – Kistárkány, Nagytárkány, Köröstárkány, Tárkány, Mezőtárkány, Felsőtárkány – 50 fős küldöttségei szombaton ebéd után a sportpályán gyülekeztek, ahol nagy érdeklődés kísérte a Tárkányok Tornáját. A Felsőtárkányi Hagyományörző Néptáncegyüttes műsora és Nagy Imre térségi parlamenti képviselő köszöntője után Juhász Attila polgármester megnyitotta a rendezvényt.

Összezsaptak, – persze csak versenyzői értelemben – a települések 15 fős csapatai. Játékos ügyességi sportversenyben kellett bizonyítani, mely küldöttség csapata a legjobb. Volt 5 fős sílécfutás, vízhor-dás lyukas vederrel, talicskázás bekötött szemmel, farönk hordás időre és még néhány különlegesség, amiben úgy éreztük nem vagyunk rosszabbak az átlagnál. Hogy a végeredmény mást mutatott? Az a többi csapat leleményességén és a versenybírók aluszékonyságán múlt. Mindenesetre a legsportszerűbb csapat címet méltán kiérdemeltük volna. Sajnos eredményeket tekintve az erős emberek versenyében sem hoztuk el a pálmát. A sok „futkosós” szám nem feküdt sem Brauner Tominak, sem Siska Lacinak. Ahogy ők mondták – persze csak humorral – a gyakorlott fatolvajok voltak előnyben: kapd fel a fát és fuss – jeligével. A mezőtárkányi mazsorett csapatunk szerencsére

megmutatta mit tud, és nagy sikert aratott fellépésével.

A verseny után pihentetésképp élvezhattuk a mezőkövesdi Csézy koncertjét, aki az Eurovíziós Dalfesztivál döntőéhez illően gyönyörűen énekelt a közönségnek.

Vacsora után pedig a „Vidul Tárkány” keretében igazi operettgálán érezhattuk magunkat. A Csárdáskirálynő és a Marica grófnő hallhatatlan dalai olyan hangulatot teremtettek, hogy a Felsőtárkányi Fúvózenekar koncertjén már a mieink uralták a táncteret. Hát még mi volt a SilverMoon zenekar esti bálján! A küldöttségünket éjjel egykor alig lehetett összeszedni és útnak indítani, pedig reggel fél nyolckor újra Felsőtárkány felé kellett venni az utunkat.

Ünnepélyes felvonulás következett a sportpályától a leendő szoborparkig (2,5 km) ahol Brauner Tomi vígan lengette Mezőtárkány zászlaját a fellépőruhába

Tárkányok találkozója

öltözött nyugdíjas énekarunk előtt. Vette is az operatőr a felvonuló sereget! A szoborpark első emlékoszlopát, a tárkányi települések címereivel örömmel leplezte le Juhász Attila polgármester. Kiosztották az „Én falum” c. irodalmi pályázat jutalmait az alkotóknak, majd Mária-Magdolna napi szentmisén és körmeneten vettünk részt. A kétnapos rendezvényt ebédrel és - jó tárkányi módra - egy kis énekléssel zártuk.

Felsőtárkányból egy év múlva továbbkerül a tárkányiak világzászlaja a soros rendező településhez, Köröstárkányhoz, s majd Mezőtárkányba is eljön!

Addig is bizakodással és reménységgel: tárkányiak visszaváruunk, tárkányiak hazaváruunk!

Sipos A.

ESEMÉNYEK KÉPEKBEN

A farsangi batyusbálon

Az iskolai farsangi bál

A Költészet napján az Arcok Álruhában társulata és a hallgatóság

Rendőrnapi fegyverbemutatóval

Március 15-én a hetedikesek ünnepi műsora

Majális: A nyugdíjas énekkar

Majális: lányok a konditeremben

JELZŐRENDSZERES HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

Mezőtárkány Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2008. júliusi testületi ülésén határozott arról, hogy a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatellátást a településen felvállalja, s a működtetését a Füzesabonyi Többcélú Kistérségi Társuláshoz csatlakozva kívánja ellátni 2009. január 1-jétől. Az alábbiakban adok tájékoztatást arról, hogy mit is jelent ez a feladatellátás, miért is jó lehetőség ez az idős, beteg vagy magányos embereknek.

Kedves Érdeklődők! Tisztelt Rászoruló! Kérem Önöket, hogy kérdéseikkel, igényeikkel kapcsolatosan bátran keressenek meg.

Tóthné Szabó Anita polgármester

Segítségnyújtás egyetlen gombnyomásra? Tájékoztató a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról

1. Kinek nyújt segítséget a jelzőrendszer?

Mindenkinek, aki folyamatosan, vagy időszakosan magasabb szintű biztonságot igényel otthonában (pl. idős beteg, mozgásában korlátozott, fogyatékkal élő stb. személyek számára.)

2. Milyen időpontban vehetem igénybe?

A segélyhívó rendszer vészhelyzetben haladéktalan, személyre szabott szakszerű segítséget nyújt és a nap 24 órájában igénybe vehető, ezért akár életet is menthet. Áramszünet esetén az akkumulátor 8-12 órán keresztül zavartalan működést biztosít.

3. Mit kell tennem, ha problémám adódik?

A csuklón viselt segélyhívó gombot kell megnyomnom. A gomb megnyomása után a lakás egy központi részén elhelyezett kihangosítón keresztül azonnal bejelentkezik az ügyeletes.

Kihangosított hangkapcsolat jön létre a központtal, ahol megjelennek az adataim. Az ügyeletes hallja a hangomat, a beépített hangszórón keresztül én is hallom őt és azonnal elmondhatom a problémámat.

4. Milyen segítséget kapok?

A nyomógomb megnyomása után szinte azonnal élő szóval elmondhatom panaszomat az ügyeletesnek, aki képzett szakember. A központos a helyzet súlyosságának, ill. a kérésnek megfelelően intézkedik. Ezt követően a probléma legelőtől függően értesíti a házigondozót, a mentőket, vagy a rendőrséget, továbbá a hozzátartozót.

5. Mennyi időn belül érkezi a segítség?

A nyomógomb megnyomása után legkésőbb 30 percen belül.

6. Használhatom-e a gombot a fürdősnél, a kertben vagy a házimunka során?

A segélyhívó gombot bárhová magammal vihetem, mert kicsi, csuklóra csa-

tolható (karóraszerűen), használata nagyon egyszerű. Hatótávolsága: 30-40 m, így az udvaron is jelezhetek. Különlegessége, hogy cseppálló és ütésálló, mosogatni igen, fürdeni nem ajánlott a készülékkel.

7. Kell-e rendelkeznem telefonvonalal?

Igen, a rendszer hálózati vagy mobiltelefonra kötve működtethető, ahol nincs telefon és szeretnének ilyen szolgáltatást, ott az önkormányzat javaslatára 1 Ft-ért bekötik a telefont.

8. Mennyit kell fizetnem havonta a szolgáltatásért?

Maximum a jövedelmem 2%-át.

Az állandó felügyelet megnyugvást ad a család minden tagja számára, mivel szeretteik biztonságban lehetnek akkor is, amikor hozzátartozóik távol élnek, vagy nem tudják megoldani az állandó felügyeletét.

Beszámoló a Polgármesteri Hivatal 2007. évi tevékenységéről

Jelen alkalom kiváló lehetőség arra, hogy évente újabb és újabb ismeretekkel rendelkezzenek a Hivatal tevékenységéről, annak berkeiben folyó munkáról (milyenségéről, minőségéről és mennyiségéről).

Polgármesteri Hivatal működése kapcsán, összefoglalva, és erősen tömörítve – az egyes ügyintézők szemszögéből kívánom ismertetni a Hivatal tevékenységét, főleg tényadatokra alapozva.

A létszámadatokot tekintve 2007. évben a Polgármesteri Hivatal 1 jegyzővel, 5 ügyintézővel (ebből egy fő szeptembertől csatlakozott a hivatali apparátushoz) rendelkezett. Ezt a létszámot egészítette ki két fő fizikai alkalmazott.

Az adóigazgatás területén 2007. évben kommunális adó területén 602 darab irat, illetve 147 db határozat került kivetésre, 1.840.500 Ft értékben (a teljesítést tekintve ez 2007. december 31-én 1.482.189 Ft volt).

Gépjárműadó-kivetés határozat 252 db volt, ez a 371 gépjármű 272 fő adózó tulajdonában van. A kivetett adó összességében 4.526.280 Ft volt, amiből az év végéig 4 200.236 Ft folyt be. Ez összességében nem tűnik rossz eredménynek. A gépjárműadó meg nem fizetése miatt öt esetben került sor a gépjárműnek a forgalomból való kivonásának kezdeményezésére.

Iparüzési adóbevétele 2007. december 31-én 4.313.949 Ft volt, 63 adózó nyúj-

tott be bevallást, ennek megfelelő számú fizetési meghagyás került kibocsátásra. A fennálló hátralék 2007. december 31-én 761.885 Ft volt.

További bevételt jelentettek a termőföld bérbeadásából származó SZJA-befizetések, illetve, amivel jelentősen több feladat adódott, a szabálysértési bírságok behajtása, amiből is 2007. december 31-ig 254.600 Ft bevétele keletkezett (61 db. szabálysértési bírság behajtásának eredménye, ami teljes mértékben az Önkormányzatot illeti meg).

A 2007. évben kiadásra került 41 db. adó és értékbizonyítvány, 168 fizetési fel-

folytatás a 10. oldalon ➡

➔ *folytatás a 9. oldalról*

szólítás, 49 db. letiltás és fizetési meghagyás (ennek alacsony számát az indokolja, hogy nem került sor olyan adósokkal szemben letiltás kibocsátására, akikről köztudomású, hogy jövedelmük nincs, vagy abból letiltani nem lehetséges).

Adóigazgatási feladat kiegészítéseként adatszolgáltatási (évente négyszeri) kötelezettséget is teljesíteni kell az Államkincstár felé, illetve minden adózó számára évente kétszer fizetési értesítőt kell küldeni, valamint a számlaforgalmat könyvelni, ami 3565 db tétel volt.

Kapcsolt munkakörként, az adóigazgatási feladatok ellátása mellett folyik a belkereskedelmi igazgatás ellátása, ennek keretében tavaly négy darab működési engedély került kiadásra. Ezen felül további kötelezettség a temetőkönyv vezetése, sírhelyek kiadása, valamint az ezekhez a tevékenységekhez kapcsolódó statisztikai jelentések elkészítése a KSH felé. Az adóigazgatási feladatok ellátásához kilenc db számla vezetése szükséges.

A 2005. év január elsejétől a munkakörhöz lett kapcsolva a köztisztviselők, egyes közalkalmazottak munkaügyi iratainak (átsorolás, illetményváltozás) rögzítése, kezelése, továbbítása a TÁH felé.

Kapcsolt munkakörben kerül ellátásra a közhasznú- és közcélú foglalkoztatottak munkaügyi adminisztrációja.

Tavaly, 2007. évben *ügyiratkezelés* körében főszámra: 1367 db, alszámmra 2177 db, gyűjtőszámra: 971 db irat lett iktatva, a Képviselő-testület 93 határozatot hozott és 19 rendeletet alkotott.

Az önkormányzat gazdálkodásának alapja az *éves költségvetés*, mely meghatározza a forrásokat és az abból eszközölhető kiadásokat.

Mint minden évben, így idén is nagy feladatot jelentett ennek összeállítása, ami egyre nehezebb, mivel a források növekedése nincs arányban a kiadások növekedésével. A részben önálló intézmények elkészítették elemi költségvetésüket, majd az összedolgozás után 2007. évben közel 38.359 E Ft forráshiánnyal elkészült az idei gazdálkodás alapja, melynek végrehajtása nagy odafigyelést, összehangolt gazdálkodást igényel.

A költségvetés összeállítása szinte minden évben egybeesik az előző gazdálkodási évről készült költségvetési beszámoló „zárszámadás” elkészítésével. A 2007. évről készült beszámoló jóval nagyobb feladatot jelentett az előző évekhez viszonyítva.

Az EU-hoz történő csatlakozás után még több információt várnak el az éves

gazdálkodásról, így kibővült a beszámolási kötelezettség ezeknek az adatoknak a szolgáltatásával is. Többlitmunkát jelent: ÖNHIKI-pályázat elszámolása (amin önkormányzatunk 2007. évben 19.040E Ft-ot nyert, de sajnálatosan az idei pályázat eredménye is ismert), kötelezettségek és követelések kimutatása, az iparüzési adóerő-képesség elszámolása.

TöbblETFeladatot jelentett 2007. január 1-jétől a közoktatási mikrotársulással járó gazdálkodási feladatok elvégzése (normatíva igénylés, két költségvetés, beszámoló, folyamatos bérközlés és információ-nyújtás a tagintézmény helye szerinti önkormányzatnak, nevezetesen Egerfarmosnak). Bár ez a társulás természetesen nem csak a Polgármesteri Hivatalban jelentett jelentős feladatnövekedést, hanem az ÁMK berkein belül is.

A gazdálkodási folyamat számszerű mércéje a *könyvelés*, mely más szóval a gazdasági események rögzítése.

Az önkormányzatnál 2 *házipénztár* működik, melynek átlagos havi forgalma 100 tétel. A hivatali rendnek megfelelően heti két alkalommal van ki és befizetés.

Átlagban havi 15 db bankszámlához kapcsolódó forgalom átutalását, könyvelését végezzük, a 61, 60-as naplókön előirányzatot, a 30-as, 40-es naplókön pénzforgalom nélküli eseményeket, az 50-es naplón a tökeváltozással kapcsolatos gazdasági folyamatokat, 38-as naplón bért könyvelünk.

2007. évben átlagában havi 920 db rekord került kontírozásra, majd rögzítésre a könyvelési programon.

Számviteli törvény előírásának megfelelően folyamatosan *analitikát vezetünk* a kintlévőségekről, pl.: kamatmentes szociális kölcsön, illetményelőlegek, elszámolásra kiadott előlegek, személyhez kapcsolódó kiadások, árvíz-kölcsönről, első lakáshoz jutók támogatásáról, munkáltatói kölcsönről, itt említeném meg, hogy sok esetben igen nehéz feladatot jelent a kintlévőségek behajtása, sajnos többszöri felszólítás ellenére sem kezdik meg a törlesztéseket (árvíz-kölcsön, első lakáshoz jutók kölcsöne, kamatmentes szociális kölcsön).

Negyedévente mérlegjelentést kell készíteni az önkormányzat vagyónáról és pénzügyi helyzetéről, és ezt az adatszolgáltatást a Pénzügyminisztérium felé továbbítani.

A *nagyértékű tárgyi eszközök nyilvántartása* folyamatos, amortizációs elszámolást negyedévente kell elvégezni.

Kisértékű- szakmai és tárgyi eszközökről (Polgármesteri Hivatal és hozzá tar-

tozó intézmények), készletnyilvántartást vezetünk. A részben önálló intézmények saját nyilvántartást vezetnek.

Kézi ÁFA-analitikát vezetünk (ez 2008-tól számítógépen történik), mely egyben a szállítói nyilvántartásként is funkcionál, s ez alapján készítjük el negyedévente az ÁFA-bevallást.

A *helyi kifizetések* számfejtését, a személyhez kapcsolódó költségtérítés lejelentését az IMI-programon keresztül végezzük, Polgármesteri Hivatal dolgozóit érintik, esetleges külső megbízási díjak számfejtése.

Ez feladat 2007. szeptember 1-jét követően valamennyi intézmény tekintetében a Polgármesteri Hivatal keretében kerül ellátásra, ami mintegy 60 főt érintő, jelentős mértékű feladat.

Időszaki munkát jelent, különböző programokban való részvétellel kapcsolatos pénzügyi elszámolások: iskolatej, BURSA Hungarica, pályázatok pénzügyi elszámolása

A gazdálkodáshoz kapcsolódó *statisztikák elkészítése*, Adóhatóság, OEP felé bevételek, jelentések megküldése is feladatunk.

A *Kisebbségi Önkormányzat* könyvvezetését, beszámolási kötelezettségét is elvégezzük.

Mezőtárkány Művelődéséért Közalapítvány gazdálkodását, ezzel kapcsolatos statisztikát, adóbevételeket is a Hivatal pénzügyi alkalmazottai végzik.

Évente 3 alkalommal *beszámolunk* a Képviselőtestületnek a gazdálkodás helyzetéről.

Az önkormányzatnál a gazdálkodási feladatok elvégzésére 3 köztisztviselő foglalkoztatása szükséges. Ezt a feladatot 2005. január 1-től 2 fő látja el, akik vállalták az ezzel járó többlitmunkát. Bár már a 2007. évet érinti, de az egyik munkatárs kérésére közszolgálati jogviszonya megszűnt, és helyére egy költségvetési szakon mérlegképes könyvelői végzettséggel rendelkező, és komoly, több éves szakmai gyakorlattal rendelkező munkatársat sikerült felvenni, akinek munkába állásával a munkateher lényegesen racionálisabb elosztása vált megvalósíthatóvá. Az év során 2007. szeptember 1-jétől a belépő új dolgozó is lát el feladatokat a gazdálkodás területén (házipénztár kezelés, ÁFA-analitika vezetése), tovább osztva ezzel a területre jutó munkaterhet, ami még így is jelentős.

A kötelező *továbbképzésen* az érintett dolgozó (regisztrált mérlegképes könyvelő esetében ez alkalmazási feltétel) részt vesz, ingyenes, illetve kedvezményes

továbbképzési lehetőségeket (SALDO) kihasználjuk, a többi felkínált segítséget költségvonzata miatt sajnos nem tudjuk igénybe venni.

Az igazgatási szakterület feladatait áttekintve az alábbiakról lehet beszámolni az egyes igazgatási részterületeket érintően:

Népességnylvántartás - Lakcímbejelentéssel és kijelentéssel kapcsolatos ügyintézés: 2007. évben 166 lakcímbejelentés történt, 2006. évhez képest közel 20-al kevesebb számban (ezzel kapcsolatos teendők: jelentő lapok kódolása, továbbítása Okmányirodának). A lakosság létszáma 2006. december 31-én 1758 fő, 2007. évben ugyanakkor 1751 fő volt.

Ezen a szakterületen zajlik a letelepedési és tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldi állampolgárok bejelentkezésével kapcsolatos ügyek intézése, hatósági megkeresésre adatszolgáltatás, adategyeztetés (pl. Nyugdíj folyósító Igazgatóság, kórház, APEH).

Anyakönyvvezetés: Anyakönyvvel kapcsolatos minden adatváltozás (elhalálozás esetén utólagos bejegyzés születési vagy házassági anyakönyvbe, levéltárnak évente a változást lejelenteni) bejegyzése.

A településen az elmúlt évben születés anyakönyvezésére nem került sor (tekintettel arra, hogy azt a születés helye szerint illetékes anyakönyvvezető hatásköre).

Házasságkötés helybeni anyakönyvezése: 2007-ben 1 volt. Haláloset helybeni anyakönyvezése: 2007-ben 8 volt. Születés helybeni anyakönyvezése 2007-ben 1 volt. A többi az anyakönyvi esemény helyszínén kerül anyakönyvezésre.

Az anyakönyvi eseményekről 1895-től kerültek anyakönyvezésre. A településen vezetett anyakönyvekből évente kérelemre az ügyfél részére anyakönyvi kivonat, hatóság részére anyakönyvi másolat kerül kiadásra. Születési anyakönyvből: 15 db. Házassági anyakönyvből: 10 db. Halotti anyakönyvből: 10 db.

Anyakönyvvezetői feladat külföldi állampolgár magyar állampolgárság megszerzése iránti kérelem, állampolgársági bizonyítvány kiadására irányuló kérelem átvétele, továbbítása a belügyminiszterhez. Magyar állampolgárság megszerzésével kapcsolatos adatszolgáltatás a jogszabályban meghatározott szervek felé, magyar állampolgár külföldön történt anyakönyvi eseményének hazai anyakönyvezéséről gondoskodik. Jelenleg 2 családból, 3 személy honosítási kérelme van a Köztársasági Elnök Úr előtt.

2007 évben 3 fő tett állampolgársági esküt Polgármester Asszony előtt.

Hagyatéki ügy: Hagyatéki eljárás lefolytatására 2007-évben 27 esetben került sor.

Szociális igazgatási ügy: szociális ellátás keretében elvégzendő feladatok:

Rendszeres szociális segély, időskorúak járadéka, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, kamatmentes kölcsön, első lakáshoz jutók támogatása, közgyógyellátás, mozgáskorlátozottak, gyermekvédelmi támogatás.

A felsorolt támogatások megállapítása egyrészt önkormányzati – bizottság, polgármester, képviselő-testület-, másrészt hatósági feladat. A kérelmek előterjesztése, határozat elkészítése, a jogosultság felülvizsgálata, nyilvántartás vezetése, évenkénti statisztikai jelentés elkészítése igazgatási feladat.

2007-ben szociális ügyben 1449 ügyirat keletkezett, és 690 határozat készült. Rendszeresen visszatérő munkát jelent évente a szociális segélyek összegének felülvizsgálata minden év március 31-ig, illetve az ápolási díjak, időskorúak járadékának összegének rendszeres felülvizsgálata, illetve a lakásfenntartási támogatás évenkénti megújításának ügyintézése.

Közgyógyellátásban 2007-ben alanyi jogon 40 fő, méltányosságból 2 fő, normatív alapon 23 fő részesült.

Az önkormányzat által folyósított rendszeres pénzellátásokról a pénzintézethez történő átutalásához jegyzék elkészítése, valamint a szociális ellátások az Államkincstártól történő visszaigénylése szintén a munkakörhöz tartozó feladat.

Gyermekevédelmi feladatok:

Rendszeres gyermekevédelmi kedvezményben részesült tavaly 247 gyermek, akik közül az kapott egyszeri támogatást, akinek a kedvezményre való jogosultsága július 1. napján fennállt (tavalyi év során mindenki). A rendszeres gyermekevédelmi kedvezményben részesülő kiskorú jogosult a gyermekevédelmi törvényben meghatározott kedvezményre, mint pl. étkeztetés és tankönyvtámogatás.

Ingatlankataszter: Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokban bekövetkezett változások bejegyzése, statisztikai jelentés elkészítése.

Igazgatási feladatként jelentkezik az Egészségügyi és Családvédelmi Bizottság által hozott döntések végrehajtása (pl. testületi ülésre szociális ügyben lévő kérelmek előterjesztése, bizottsági ülés jegyzőkönyvének elkészítése.).

A meglévő számítógépes programok (szociális, gyámügyi, népesség, ingatlan-kataszter) nagymértékben elősegítik és megkönnyítik a fentiekben felsorolt feladatok elvégzését, de természetesen a munka jelentős része emberi odafigyelést igényel.

Itt bonyolódik le a legnagyobb ügyfél-forgalom a feladatokhoz kapcsolódóan.

Összefoglalva elmondhatom, hogy a Hivatal feladatait egy felkészült, felelősségteljes kollektíva látja el, rugalmasan és különösebb problémák nélkül.

A Hivatalt érintő fejlesztések során kiemelném a korszerű fénymásoló beszerzését, ami jelentős előrelépést jelentett a működés megkönnyítése érdekében. Bár már 2008-at érinti, de sikerül az informatikai eszközparkot is korszerűsíteni a költségvetésben betervezett összegből.

Általános problémaként felvethető továbbá, hogy a munkateher miatt a jelenlegi létszámmal ellenőrzési tevékenységeit a Hivatal ellátni alig tudja, kevés a helyszíni, faluban végzett ellenőrzés, a kötelezettségek számon kérése és betartatása, a napi feladatok ellátása megoldott-nak tekinthető.

dr. Tanárki-Fülöp István
jegyző

FELHÍVÁS KÖZÉPISKOLÁSOKNAK

Többször fordultam a VOLÁN igazgatóságához olyan kéréssel, hogy módosítsák a kora reggeli autóbusz-járatok indulási időpontját. Mindeddig elutasítást kaptam. Az utolsó egyeztető tárgyaláson némi remény merült fel arra nézve, hogy megvizsgálják a kérdést, én pedig elvállaltam, hogy felmérjem pontosan az igénylők számát.

Kérem azokat a középiskolásokat, akik szeretnék, hogy reggel 5³⁰ és 7 óra között autóbusz induljon Mezőtárkányról Füzesabonyba (esetleg Egerbe), szíveskedjenek ez irányú igényüket aláírásukkal és szem. íg. számukkal hitelesíteni a Polgármesteri Hivatalban a titkárnőnél.

Együttműködéseket előre is köszönöm. Baráti üdvözléssel:

Tóthné Szabó Anita
polgármester

Beszámoló Mezőtárkány Község Önkormányzat gyámügyi, gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak ellátásáról 2007. évben

A gyermekvédelmi feladatok ellátásáról Mezőtárkány községben

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése előírja, hogy a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal. A beszámoló tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 8. számú melléklete tartalmazza. A következőkben én is a melléklet logikai sorrendjét kívánom követni, egyéb megjegyzésekkel kiegészítve.

Mezőtárkány község gyámügyi szempontból átlagos településnek nevezhető, a védelembé vételi ügyek nem túl magas számúak, hozzájuk mérten ellenben az ideiglenes elhelyezések száma az előző évekhez mérten enyhén, de stabilan növekvő tendenciát mutat. Az esetleges veszélyeztetettségi okok is inkább anyagi körülményekre vezethetők vissza, nem pedig kiskorúak bántalmazására, esetleg azok deviáns viselkedésére. Igaz ez a bűnelkövetési statisztikára is, nem jellemző a gyermekkori és fiatalkori bűnözés sem, bár az esetek száma kétségtelenül növekvő, ha csak igen enyhe mértékben is (két esetben került sor öt kiskorúval szemben büntetőeljárás megindítására, és ezekről értesítés küldésére Hatóságom részére a Rendőrségtől). A gyámügyi feladatokat 2004. novemberétől dr. Tanárki-Fülöp István jegyző látja el.

Védelembé vétel megszüntetésére 2007. évben nem került sor, amely esetekben elégnék látszott az alapellátás keretében való gondozás, ott a védelembé vétel már 2005. évben már megszüntetésre került. Védelembé vételi eljárás a szolgálat javaslatára 2007 évben nem indult.

Kiemelten fontos a gyermekvédelmi jelzőrendszer megfelelő működése, az, hogy kellő időt és energiát fordíthasson mind az óvodai és iskola GYIV-felelős, illetve a gyermekjóléti szolgálat család-gondozója a megfelelő munkavégzésre, az esetlegesen veszélyeztetett gyermekek életkörülményeinek felderítésére, megfelelő gondozásukra alapellátás keretében (azaz védelembé vétel szükségességének nélkül). A GYIV-felelős munkaköre a költségvetési megszorítások következtében az elrendelt létszámcsoökkentést követően megszüntetésre került.

Elmondható, hogy legtöbbször azokat a problémás eseteket, amelyeket a családgondozó, vagy a GYIV-felelős kezeltek, eredményesen megoldották alapellátás keretében, a szülők önkéntes együttműködésével, így nem volt szükség hivatalos beavatkozásra. Ez azért is pozitívum, mert az érintettek így nem érzik azt, hogy „felülről” akarja valaki irányítani őket, megmondani, hogy mit tegyenek, hanem a megoldást a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival együttműködve, saját döntésükként tudták megtalálni, amivel így jobban is azonosulni tudnak (és így tartósabb is lehet a javulás).

Az önkormányzat a gyermekjóléti törvényben meghatározott személyes gondoskodás keretében tartozó gyermekjóléti szolgáltatást 2005. november 30-ig a Gondozási Központ keretében látta el (idő közben, mint ismeretes, a gondozási központ is megszűnt, mint önálló intézmény). A Gondozási Központ vezetője volt a gyermekjóléti szolgálat családgondozója is, ő intézte a védelembé vételi ügyeket, a családgondozó asszisztens pedig az alapellátásban történő gondozást és egyéb feladatokat végez (környezettanulmány készítése, szabadidő szervezés).

A feladatellátásban 2005. december 1. után változás következett be, a gyermekjóléti feladatokat ettől az időtől kezdve a Füzesabonyi Kistérség Többcélú Társulásának keretében látja el önkormányzatunk. A családgondozó személye (Mátyus Pirokska) személye nem változott, munkáltatója ellenben immár a Többcélú Kistérség, településünkön heti két nap teljesít szolgálatot, immáron mint Füzesabonyi Kistérség Többcélú Társulásának Gyermekjóléti és Pedagógia Szakszolgálatának Gyermekjóléti Intézményegység-vezetője.

A jelzőrendszer alapvetően jól működik, a jelzésre kötelezettek jellemzően írásban jeleznek. Szociális válsághelyzetben lévő anyák esetében a Védőnői Szolgálat mindig írásban jelez. Ezek a jelzések eljutnak a megyei kórház védőnőjéhez is, és rendszerint viszontjelzés érkezik a szolgálathoz.

A Gyermekjóléti Szolgálat alapvető tárgyi és személyi feltételei alapvetően biztosítottak, különösen az irodának helyt adó épület átalakítás után. A szolgálat, a Szociális és Családsegítő Szolgálattal együtt a gondozási tevékenységén túl jelentős figyelmet fordít a szabadidő-szervezésre is - lehetőségein belül - (nyári tábor támogatása, ünnepekhez kapcsolódó játszókörök szervezése, együttműködés más település gyermekjóléti szolgálataival).

A településen bűnmegelőzési program nem készült 2007-ben.

I. A település demográfiai mutatói:

A 18 év alatti lakosság évenkénti megoszlási adatai:

2000	419	2004	452
2001	420	2005	461
2002	442	2006	464
2003	458	2007	455

A lakosság korcsoportonkénti megoszlása:

Korcsoport	2006	2007
0-3 éves:	86	86
3-6 éves:	70	67
6-14 éves:	215	210
14-18 éves:	93	92
19-62 éves:	976	972
62 év felett:	318	330
Összesen:	1758	1751

II. Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeli ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

	2005	2006
Új kérelmek száma:	256	249
Elfogadott kérelmek száma:	256	247
Elutasított kérelmek száma:		2

Annak az oka, hogy a 2006. évtől nem lehet az önkormányzat által folyósított támogatások összegéről beszámolni az az, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatás megszűnt, helyébe a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény került, és ez már csak a jogosultság feltételeinek meglétének egy hiányának a megállapítását jelenti (jegyzői hatáskörben), és a jogosultak a határozat birtokában vehetik igénybe más ellátóhelyeken a tényleges kedvezményeket. A magas új kérelmek száma is abból fakad, hogy az összes olyan esetben, amikor már valaki részére a rendszeres gyermekvédelmi támogatás korábban megállapításra került, az is kötelezve volt új kérelem benyújtására. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesült 2007. július 1-jén 247 gyermek 1 285 000 Ft értékben, 2007. november 1-jén 245 fő 1 225 000 Ft értékben.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás folyósítására kérelem hiányában nem került sor (az emberek inkább átmeneti segélyért folyamodtak).

Az egyéb ellátásokra vonatkozó adatokat az alábbi táblázatok szemléltetik:

Étkezési kedvezményben részesülő:

	50%	100%	Össz.
óvodás gyermekek száma:	6	45	51
iskolás gyermekek száma:	18	70	88
Összesen:	24	115	139

Étkezési támogatásokra fordított összeg:

Állami támogatás mértéke	Összeg (Ft)
50%	992932
100%	4489326
Összesen:	5482258

Egyéb rendszeres ellátások:

	Fő	Összeg (Ft)
Bursa Hungarica	10	400000
Arany János ösztöndíj pénzbeli támogatás	0	0
Összesen:	10	400000

Egyéb eseti támogatások:

	Fő	Összeg (Ft)
Ingyenes tankönyv- támogatás (1-4 osztály részére):	170	1627000
Egyszeri gyermekvédelmi kedvezmény:	247	2290000
Nyári étkeztetés:	154	1565270
Összesen:	571	5482270

Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások:

A gyermekek napközbeni ellátása az óvodában és az iskolában történik, mindkét intézmény rendelkezik napközivel, ahol az azt igénybe vevő gyermekek felügyelete biztosított a szülők hazaérkezéséig.

III. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

Védelemben vételi eljárás – fent említettek alapján - 2007 évben a családgyámogató javaslatára alapján történt. Védelemben vétel megszűnésére szintén a családgyámogató kezdeményezése alapján került sor. 2007. december 31-én védelemben vett gyermek nem volt.

A gyámhatóságnál 2007-ben hat család 11 kiskorú gyermekének ideiglenes elhelyezésére került sor, két gyermek esetében saját veszélyeztető magatartása miatt, többi esetben a lakhatási körülményeik elégtelensége, illetve nevelésük elhanyagolása okán.

IV. A gyámügyi feladatok ellenőrzésének tapasztalatai

A Heves Megyei Gyámhivatal a Polgármesteri Hivatalban a gyámügyi tevékenységgel kapcsolatban 2002. és 2006. évben folytatott le ellenőrzést, amelynek megállapításai szerint a gyámhatósági tevékenység ellátása Mezőtárkány községben megnyugtató színvonalú – köszönhetően első sorban a gyermekjóléti, családsegítő szolgálatok munkatársai, és az iskolai, óvodai GYIV-felelősök, valamint a védőnő munkájának).

V. Civil szervezetekkel való együttműködés

Jelenleg kifejezetten gyermekvédelmi, gyermekjóléti területen tevékenykedő civil szervezet Mezőtárkány községben nem működik, de megalakult a Nagycsaládok Klubja, Kovácsné Oláh Andrea vezetésével, 12-13 család aktív közreműködésével, amely életvezetési tanácsokat nyújt tagjainak. Jó kapcsolatot sikerült kialakítania a Szociális és Családsegítő Szolgálatnak az ADRA kiemelten közhasznú szervezettel, ahonnan szinte heti rendszerességgel érkezik a településre ruhanemű, félkész élelmiszer vagy játék, amit a Szolgálat a rászorulóknak oszt szét.

VI. A jövőre vonatkozó célok

A jelenlegi gyámügyi tevékenység alacsony ügyszáma megnyugtatóan hat, de a látencia a gyermekek veszélyeztetése esetén is lehet ennek az okozója. Áttekintve a 2006. évet, a gyermekjóléti szolgálat, GYIV-felelős, a védőnő, családgyámogató, valamint az egyéb szervek együttműködése folytán egyre gyakrabban kerülnek felszínre az intézkedést igénylő gyámhatósági problémák.

Abban csak bízni lehet, hogy az erősödő gyámhatósági tevékenység oka az egyre összehangoltabb munkavégzésből fakadó felderítési arány, és nem kizárólag a problémák növekedése. Éppen ezért szükséges a megelőzési tevékenység erősítése, a lappangó esetek felderítésének céljából.

A gyermekvédelmi törvényben rögzített gyermekvédelmi rendszer községünk adottságait, nagyságrendjét figyelembe véve alapvetően kiépült, egyes elemei rendeltetésüknek megfelelően működnek, míg néhány esetben (pl. családi napközi, házi gyermek felügyelet, helyettes szülői hálózat) nem épültek ki.

Dr. Tanárki-Fülöp István
jegyző

Kedves Mezőtárkányiak!

Templomotok, mint felkiáltójel magasodik a síkságon, messzire hirdelve minden utazónak, hogy itt nagy települést szült a jó termőföld. Azt is messzire hirdeti a merészen magasba nyúló torony, hogy keresztények lakják e nagyközséget. Ha a közelmúltban e környéken utazó vándor betért a községbe, hogy megnézze a külseje alapján belül is értékesnek és szépnek vélt templomot, bizonyára meglepődött. Meglepődött, mert először az omladozó kerítést és az imádság tartotta pilléreket vette észre. Bárki elképzelheti, mire gondolhatott. Ha mostanában visszatért volna, meglepődéssel nyugtázná, hogy mégis laknak itt keresztények, mert megújul a kerítés a templom körül. Azt az idegen nem tudhatja, hogy az eladott parókia árából épült eddig a kerítés, de a tárkányiak tudják. Most azonban azért fogtam tollat (azaz ütütem a billentyűzetet), hogy felhívjam a mezőtárkányiak figyelmét arra a sajnálatos körülményre, hogy fogytán a kerítés újjáépítésére fordítható pénz. A község főterének rendje és szépsége az egész községről beszél, és az egész községhez szól. Most azt mondatja a főter minden Mezőtárkányban lakó jóakaratú embernek, hogy közös erővel segítsétek befejezni a templom körüli, de a főteret ékesítő kerítés helyreállítását. Ez nem pusztán az egyházközség érdeke, hanem

minden lakosé. Miért érdeke mindenkinek, aki itt él? Mert ha a főterében van és szép, akkor észrevétlenül is javítja minden erre járó hangulatát. Ha romos, úgy látszik, egy idő után meg lehet szokni a látványt. De ez a megszokás csak látszat, mert tudat alatt a rom a hangulatot rombolja.

Engedjenek meg még egy hasonlatot! Egy templom, mely egy település közepén áll, a falun élő emberek számára nagyon kedves képet idéz a múltból. Olyan a templom a köréje épült házakkal, mint egy kotlóstyúk a kiscsibéivel. Szívet melengető látvány, mely az életéről, a jövőről, a biztonságról mesél. Nos, a csibék egy idő után önállósodnak, és már nem a kotlós kapirgál nekik, hanem ők maguk, büszkén és elégedetten. Ilyenkor az anyjuk azt is kotyogja nekik: nekem is kapirgálatok egy keveset!

E hosszúra sikerült kérés stílusát nem akarom megváltoztatni és megismételni más szavakkal. Azt mondom, amit az Úr mondott: „Akinék füle van, hallja meg!”

Négy templom, köztük Mezőtárkány volt öreg papja írja e sorokat a község (az egész, és nemcsak az egyházközség) érdekében.

Buzgán József plébános

Az Önkéntes Tűzoltó Egyesület 2007. évi tevékenységéről

Az Önkéntes Tűzoltó Egyesület a legrégebben működő szervezet, hamarosan 2009 évben immár 120 éve lesz annak, hogy megalakult Mezőtárkányban.

Hogyan is működik: A szervezet tagja lehet minden 18 életévét betöltött magyar állampolgár, aki önként vállalja, hogy Mezőtárkány község tűzvédelmében valamilyen módon részt vesz, az éves tagdíjat minden év november 30-ig befizeti. Jelenleg az egyesület taglétszáma 17 fő, Vas László elhalálozott közülünk.

A tagság egy része a tűzoltás és mentési feladatokban tevékenyen részt vesz. A feladat ellátására orvosi vizsgálat alapján egészségileg alkalmas, legalább alapfokú tűzoltói képesítéssel valamint, egy év szakmai gyakorlattal rendelkezik és a feladat ellátásával a polgármester megbízza. A feltételeknek jelenleg 12 fő felel meg, ez tehát az Önkéntes Tűzoltóság.

Az ÖTE riasztása a Mezőkövesdi Hivatásos Tűzoltóság ügyeletén keresztül történik telefonon, ami annyit jelent, hogy a lakosságnak a káreseményt elegendő a tűzoltóság segély hívószámán a 105-ös telefonszámra bejelenteni. Az ügyeletes a saját szereinek riasztása után telefonon riasztja az ÖTE. parancsnokát, aki szintén telefonon értesíti a vonuló egység tagjait. Elrendeli a vonulást a megadott kárhelyre. A Mezőkövesdi Hivatásos Tűzoltóság együttműködési megállapodást kötött 2008. április 18-án a Mezőtárkányi Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel.

Az egység vonulása ZUK a 07 típusú tűzoltó járművön történik, amely alapfelszereltséggel rendelkezik a mentési feladatok ellátásához. Hiányos azonban az oltást végző személyek egyéni védő felszerelése. A felszerelés pótlására pályázatot adtunk be. A gépkocsi mérete miatt túlszűrt és túlsúlyos, vezetése nagy gya-

korlatot igénylő feladat. 3 fő gépkocsivezetővel rendelkezünk, akinek megkülönböztető jelzés használatára is engedélye van. A gépkocsi kötelező biztosítással és érvényes műszaki vizsgával rendelkezik.

A vonulási idő összetétele a következő: riasztástól vonulásig nappal 5-7 perc, éjjel 7-9 perc. Vonulástól oltásig nappal és éjjel 7-10 perc.

Tehát látható, hogy az önkéntes tűzoltóság riasztás után 12-19 percen belül be tud avatkozni, szemben a hivatásos tűzoltóság vonulási idejével, ami Mezőkövesdről nappal 25-30 perc, éjjel 20-25 perc. Abban az esetben, amikor Mezőkövesden előző káresethez fut be a riasztás, a vonulási idejük jelentősen, akár duplájára is növekedhet. Mivel az idő fontos tényező a mentések során így ebben az esetben csak ÖTE-re lehet számítani.

Az oltás-mentés: Mivel az oltáshoz a gépkocsiban csak 200 liter víz áll rendelkezésre, több esetben tűzcsapra kell szerelni, ami nem minden esetben áll rendelkezésre, vagy túlságosan messze van. Jelentősen csökkenne a beavatkozás előtti szerelési idő, ha olyan tűzoltó járművel rendelkeznénk, mint a hivatásos tűzoltóságok, amiben 2000 liter víz van. A mentést csak füsttel szennyezett területről tudunk végrehajtani, ehhez alkalmas légzőkészülékek rendelkezésre állnak. Tűzzel körülfatartott részről a már említett védőruha hiánya miatt nem.

2007 évben működési körzeten kívül Mezőkövesd 2 alkalommal kérte segítségünket, Egerfarmosra, mivel az időben a riasztások nagy száma miatt csak egy kocsit tudott küldeni egy fő személyzettel a káresethez. Az eset kapcsán Egerfarmoson is felmerült az Önkéntes Tűzoltóság szükségessége. Anyagi okok miatt azonban elvetették az ÖTE létrehozását. A

két község Képviselő-testülete azonban köthetne ez ügyben együttműködési szerződést.

2008 évben 5 alkalommal vonultunk itt helyben: lakástűz, baleset, kútbaesés, avartüz stb.

Bevonulás: A káresek felszámolása után, a gépkocsit és a szereket fel kell tölteni üzemanyaggal, karbantartani, illetve újra riasztható állapotba hozni. Téli időben gondot jelent, hogy a szertár nem fűthető, a szereket vízteleníteni, fagymentesíteni kell, az átázott tömlők szárítása nem lehetséges. Egyes szerelvények használata a fagyás veszélye miatt nem használhatók. A gépkocsi a nagymértékű lehideklés miatt nehezen indítható. Ami a beavatkozás hatékonyságát, eredményét megkérdőjelezi.

Anyagi háttér: Az egyesület a tagdíjból és az önkormányzat által adott támogatásból esetleges pályázatokon nyert pénzekből működik, saját bevétele nincs.

Az egyesület a szűkös anyagi lehetőségek mellett mégis működik, részt veszünk a tüzek oltásában, műszaki mentésben, időjárás okozta károk enyhítésében, rendezvények biztosításában. A lehetőségekhez mérten a lakosságot ért bármilyen kár felszámolásában, vagy enyhítésében. Az elmúlt év és az idén történt vonulásokat a mellékelt táblázat tartalmazza.

Feladatok: Az állomány létszám pótlása, fiatalítás, továbbképzés, tömlőszárító létrehozása. Fontos az egyesület fenntartása, fejlesztése, az élet azt bizonyítja, mert szükség van ránk.

Röviden ennyiben szerettük volna ismertetni az egyesület munkáját, annak nehézségeit és hiányosságait.

Ragó Zsigmond Forgács György
elnök pk.

A Sportegyesület 2007. évi munkájáról

Szervezetünk a Mezőtárkányi Sport Egyesület (MSE) az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. tv. értelmében 16 fő alapító taggal, 2007. június hó 19-én alakult a mezőtárkányi Művelődési Házban. A Heves Megyei Bíróság 2008. január hó 11-én szervezetünket nyilvántartásba vette.

A közgyűlés elnöknek Nyeste Sándort, alelnöknek Tóth Imrét, tagjainak Brauner Tamást, Gecse Ferencet és Salamon Istvánt választotta. A számvizsgáló bizottság elnöke Szeifertné Császár Judit, tagjai Halászné Mátyus Rita és Siska Lászlóné. Az egyesület vezetését úgy próbáltam

összeállítani, hogy mindenki a saját szakterületén rendelkezzen szakmai múlttal.

Alapszabályunkban célként fogalmaztuk meg: a község lakói részére a rendszeres sportolás (versenyzés), testedzés, felüdülés biztosítását, az ilyen igények felkeltését, tagjainak nevelését, a társadalmi öntevékenység és a közösségi élet kibontakozásának biztosítását. A sportegyesület gondoskodik a község lakosságának rendszeres testedzéséről és sportolásáról, működési területén elősegíti az oktatási intézmények tanulóinak testnevelési és sporttevékenységét.

A sportegyesület céljának megvalósítása érdekében együttműködik állami és társadalmi civil szervezetekkel.

Az egyesület igény szerint az alábbi szakosztályokat kívánta működtetni: asztalitenisz, sakk, labdarúgás, kézilabda, röplabda, kosárlabda, body és fitness, karate. Jelenleg a body és fitness, a labdarúgás, asztalitenisz és a karate szakosztály működik.

A konditerem szakmai irányítójának Brauner Tamás képviselő urat kértem fel. Szakmai felkészültsége, lelkesedése a sportág iránt vitathatatlan. Többszörös erőemelő magyar bajnok.

A konditerem házirendje kedden és csütörtökön csak hölgyek edzését engedélyezi. A rendőrség hivatásos állományának ingyen biztosítjuk a terem használatát.

A labdarúgó edzéseket Tóth Imre testnevelő tanár úr irányítja, segítője Salamon István és Gecse Ferenc. Havi rendszerességgel Bocsi Zoltán személyében hivatásos edző is támogatja munkájukat.

Az asztalitenisz szakosztály jelenleg heti egy edzést tart, a későbbiekben őket is hivatásos edző fogja segíteni.

Legnépszerűbb a karate szakosztály, jelenleg 51 fő látogatja heti két alkalommal az edzéseket. Több településről: Egerből, Füzesabonyból, Tiszafüredről, Besenőtelekről, Bogácsról jönnek hozzánk tréningezni és viszik hírét községünknek. Edzőnek shihan Borza József 6. danos mestert kértem fel. Borza József elismert magyar és nemzetközi szaktekin-tély, nemzetközi főbíró. Több évig volt az európai kyokushinkai karate szövetség elnöke. Megtiszteltetésnek vettük, hogy shihan Borza József elfogadta kérésünket. Kevés olyan település van Magyar-

országon, ahol ilyen magas rangú vezető edző tart edzéseket. A karatékaik nagyon szeretik, szívesen látogatják edzéseit. A színvonalas munkát igazolja, hogy a 2008. április 12-én Sátorlajújhelyen megrendezésre kerülő országos versenyen egy első, egy második, és négy harmadik helyezést szereztek a mezőtárkányi karatésok igen erős mezőnyben.

Szeretném megemlíteni, hogy kevés olyan hely van az országban, ahol egyszerre ennyien látogatnak egy karate klubot. Büszkén mondhatom, hogy hírünk messzire jutott! Olyan sok meghívást kaptunk bemutatókra, ünnepek alkalmából, hogy nagy részét sajnos vissza kellett utasítanunk.

Nagy előrelépés volt számunkra, hogy a Képviselő-testület rendeletbe foglalta a civil szervezetek ingyenes terem használatát, mivel a rendelet hiánya nagy anyagi terhet rótt volna szervezetünkre. Egyesületünk pénzügyi helyzete szerény, de stabil. Az anyagi lehetőségeken belül körültekintően, a lehető legjobb áron és jó minőségben vásároltunk egyesületünk

részére. Minden olyan eszközzel rendelkezünk, ami elengedhetetlen a rendszeres és színvonalas munkához.

Szeretnénk köszönetet mondani a Képviselő-testületnek anyagi és erkölcsi támogatásáért. Köszönjük Nyeste Ferencné igazgató asszonynak anyagi felajánlását. Köszönöm Brauner Tamás képviselő úrnak közreműködését, aki sokat tett a konditerem eszközbeszerzéséért. Köszönjük Siska László segítségét, aki szabad idejét nem kímélve a kondi gépeket egyesületünk számára. Köszönjük Kriston Endre alpolgármester úr támogatását, aki biztosította vásárláskor az áruk hazajutását.

Az elmúlt egy év távlatából elmondhatjuk, nagy az igény a sportra községünkben. Az idő visszaigazolta, hogy nem volt hiába való törekvésünk. Ez után is mindent megteszünk azért, hogy színvonalas oktatást kapjanak a község lakói, és ne érje hátrány őket, mert „csak” falun élnek.

Nyeste Sándor
elnök

A Mezőtárkányi Ifjúsági Kör és az Arcok Álruhában Amatőr Ifjúsági Színtársulat beszámolója

Az alábbiakban beszámolunk a Mezőtárkányi Ifjúsági Kör és az Arcok Álruhában Amatőr Ifjúsági Színtársulat tevékenységéről a 2007. szeptember 11. és 2008. június 19. közötti időszakban. Szeptember 13-tól új taggal bővült a társulat a besenőtelki Szabó Ivett személyében, aki aktív tagja a Reverinda Női Karnak is.

Szeptember 29-én, Farnoson tartottak falunapot, melyre minket is meghívtak fellépőként, ahol délelőtt „A tacsó” című bohózatot, este musical slágereket láthattott, hallhatott tőlünk a közönség.

Október 13-án a mezőtárkányi Önkormányzattal közösen a párizsi békeszerződés aláírásának 60. évfordulója alkalmából szerveztünk emléknapot, mely keretén belül az érdeklődők számára kiállítás, történelmi előadás, a „Még fáj a régi seb” c. műsorunk megtekintésére nyílt lehetőség. Az előadásunk rögzítésre került, melynek teljes változata DVD-n megrendelhető, a műsorban elhangzó dalok pedig letölthetők a honlapunkon. Az előadás után az érdeklődőknek levetítésre került Koltay Gábor: *Trianon* c. filmje.

November 23-án a mezőtárkányi ÁMK 30 éves fennállása alkalmából rendezett emléknapon a társulat eddigi zenés produkcióiból válogatva készítettünk egy rövid műsort, majd a másnapi bálon az elmúlt 30 év magyar és külföldi popslágereiből szemezgettünk, ahol Ivett bemutatkozott a mezőtárkányi közönségnek is.

2008. március 1-jén a füzesabonyi Pötömke óvoda javára rendezett jótékonyági bálon léptünk fel egy musical csokorral.

Április 12-én a mezőtárkányi könyvtárban „Mégfagy a szív, ha nem szerel” címmel adtunk kis keresztmetszetet Petőfi Sándor szerelmi költészetéből a Költészet Napja alkalmából, mivel ez a nap József Attila születésnapja, ezért Koltay Gábor és a Kormorán együttes „Magyarnak számkivette” című emlékműsora került levetítésre.

Május 1-jén a helyi majálison egy operett összejárással kedveskedtünk a közönségnek.

Május 31-én a farmosi Trianon Baráti Kör által hagyományosan megszervezett emléknapon tartottuk az idei nagyobb lélegzetű darabunk premierjét „Nefe-lejcs!” címmel.

Július 27-én a IV. Kiskörei Kocsmaze-nész találkozóra voltunk hivatalosak.

A távlati tervek között szerepel a „Nefe-lejcs!” helyi bemutatása, ami több esemény miatt is aktuális. (Wass Albert születésének 100., halálának 10. évfordulója, Esterházy János halálának 50. évfordulója). Amennyiben erre érdeklődés lesz, akkor újból szeretnénk előadással, filmvetítéssel, kiállítással színesebbé tenni a műsorunkat.

Kérjük, látogassák meg megújult, megszépült honlapunkat, ahol napra-

kész információkkal, fényképekkel és letöltési lehetőséggel várjuk a kedves érdeklődőket. Honlapunk címe: <http://arcokalruhban.uw.hu>

Röviden ennyiben kívántam ismertetni az eltelt időszak eseményeit. Ezúton szeretnénk megköszönni mindenki támogatását, aki anyagi és szellemi segítséggel hozzájárult színtársulatunk működéséhez!

Bízunk a további eredményes együttműködésben az önkormányzattal és intézményeivel, igyekszünk a tőlünk telhető módon településünk javát szolgálni.

Pénzügyeink:

Bevételek:	
2006. évi áthozat	26.174 Ft
Önkormányzati támogatás	60.000 Ft
Banki kamat	80 Ft
Összesen	86.254 Ft
Kiadások:	
Banki kiadás	12.622 Ft
Anyagbeszerzés:	
Eszközök, kellékek	25.900 Ft
Irodaszerek, postaköltség	7.031 Ft
Anyagbeszerzés összesen	32.931 Ft
Üzemanyag költség	5.005 Ft
Telefon költség	3.000 Ft
Összesen	53.558 Ft
Egyenleg	32.696 Ft

Weisz Attila

A Mezőtárkányi Ifjúsági Kör elnöke

Weisz Péter

Az Arcok Álruhában Amatőr Ifjúsági Színtársulat vezetője

Gyöngyvirág Nyugdijas Klub beszámolója a 2007. évi tevékenységéről

A klub tevékenységéről évente tájékoztatást adok, így jelenleg is ennek teszke eleget.

A klub 8. éve működik. 2007. december végén a taglétszám 37 fő volt és 4 fő tiszteletbeli támogatónk van. Ismert, hogy a klubon belül ének és táncsoport működik. A táncsoportnak tiszteletbeli támogatóként aktív dolgozó tagjai vannak, 4 fő. A klub tagjai igen aktívan vesznek részt bármilyen községi megmozdulásban és nyugdíjas szervezetek által szervezett rendezvényeken, vagy éppen amire felkérnek.

A 2007-es év nagyon tartalmas és mozgalmas volt, mely a következőképpen alakult:

Február hónapban farsangot tartottunk, fánkot sütöttünk és névnapokat ünnepeltünk.

Áprilisban tavasznyitó batyusbált rendeztünk, névnapokat ünnepeltünk.

Májusban, elsején a helyi rendezvényen vettünk részt az egész napos programban. A „Kihívás napja” mozgalomban vettünk részt aktívan. Tiszánánán voltunk kirándulni, az egyik támogatónk hétvégi házában töltöttünk el egy napot.

Júliusban kistérségi találkozón Poroszlón, Egerfarmoson falunapon és Bogácson, a strandon voltunk.

Augusztus hónapban Erdőtelken kistérségi találkozón és a szlovákiai Kistárkányban megrendezett Tárkányok Találkozóján voltunk. A helyi falunapon vettünk részt aktívan, szerepeltünk és főztünk. Az unoka-nagymama találkozót rendeztük meg a Művelődési Házban,

névnapok megünneplésével és babgulyás főzésével.

Októberben névnapos klubdelutánt tartottunk.

November hónapban verpeléti Ki-Mit-Tud?-on voltunk, sikeres szerepléssel. Ugyanazon a napon este Füzesabonyban léptünk fel jótékonyági bálon. Helyben rendezett Idősek Napján létünk fel az énekkar és táncsoport. Az ÁMK 30 éves évfordulójára rendezett ünnepi sorozatba vettünk részt. A népdalkör és a táncsoport mellett a citera együttes is szerepelt népdalkörrel. A megyei Művelődési Központban megrendezett Országos Népzenei Minősítő versenyen a népdalkörrel vettünk részt, ahol „dícséretes” minősítést kaptunk.

December hónapban megrendeztük az év végi zárást névnapok és a 75 évesek köszöntésével, a karácsony köszöntésével, ami nagyon jól sikerült. Vacsorával és zenével zártuk az évet. Szokáshoz híven szaloncukor ajándékkal kedveskedtünk a klubtagoknak.

El kell azt mondani, hogy ez a sok program nagyon sok szervezést, készülést kívánt, mind időben, mind erőben. A fellépések előtt, illetve a tánc, az ének tanulásának idején a táncsoport, vagy az énekkar kifulladásra próbáltunk. Ennek eredménye, hogy bárhová mentünk nem vallottunk szégyent. Gyarapítottuk az oklevelet, emléktárgyat.

Az Önkormányzat és külön a Polgármester Asszony támogatását megköszönöm a tagság nevében is.

Ez évben az önkormányzattól megkaptuk a Rákóczi u. 2. sz. alatti lakást, melynek nagyon örültünk, már ott tartjuk a klubdelutánunkat. Már belaktuk otthonossá tettük, egy kicsit szűknek bizonyul a helyiség, ha 30-nál többen összejevünk, de sok jó ember kis helyen is elfér, tartja a mondás.

A tél folyamán elkészítettük a klub táblóját Bíró Csaba tanár úr segítségével, elkészültek a fényképek is. A helyiségben ki van függesztve, megtekinthető. A fellépések során kapott oklevelek rendszerbe szedve a táblán, ugyancsak a klubhelyiségben vannak kihelyezve.

Befejezésül a 2007 évi pénzügyi helyzetünkről szölok.

2007 évi bevételek:

Maradvány 2006-ról:	190.622 Ft
Tagdíjak befizetése	85.600 Ft
Kamatbevétel	6.289 Ft
Bál bevétel	71.337 Ft
Önkorm. támogatás	60.000 Ft
Összesen:	413.848 Ft

2007 évi kiadások:

Névnapi ajándékok	41.700 Ft
Egyéb ajánd. taláik.	12.830 Ft
Gyászkoszorú	4.800 Ft
Ruhákra (tánc)	94.289 Ft
Buszköltség	112.660 Ft
Kirándulások, reprez.	66.527 Ft
Újság, tagdíj, papíráru	4.360 Ft
Fényképek	2.500 Ft
Záró rendezv. költség	47.760 Ft
Összesen:	387.426 Ft

2007 évi maradvány: 26.422 Ft

Siska Jánosné klub elnök

Beszámoló Mezőtárkány község 2007. évi közbiztonságának helyzetéről

A tavalyi beszámoló óta eltelt időszak legfontosabb célkitűzése továbbra is a közbiztonság fenntartása, az állampolgárok nyugalmanak megőrzése, a bűncselekmények számának csökkentése, ezáltal a lakosság biztonságérzetének javítása volt.

Mezőtárkány községben 2007.március 01. óta töltöm be a körzeti megbízotti státuszt. Korábban Kémeri Levente r.őrm. látta el a településen a körzeti megbízotti szolgálatot. Jelenleg ő már nem dolgozik a Rendőrség kötelékében.

Véleményem szerint sikerült beilleszkednem a település mindennapi életébe. A lakosság elvárásainak megfelelően ez idő alatt törekedtem arra, hogy a községben ismertté vált bűncselekményekkel és azok elkövetőivel kiemelten foglalkozzam, a községben élő és bűncselekményeket, szabálysértéseket sorozatban elkövető személyeket visszatérően ellenőrizzem, ezáltal csökkentsem a bűncselekmények elkövetésének lehetőségét, hiszen a községben élő minden törvényszékelő állampolgár jogos elvárása az, hogy a település rendőre és a Füzesabonyi Rendőrkapi-

tányság minden dolgozója megfelelő közrendet és közbiztonságot biztosítson.

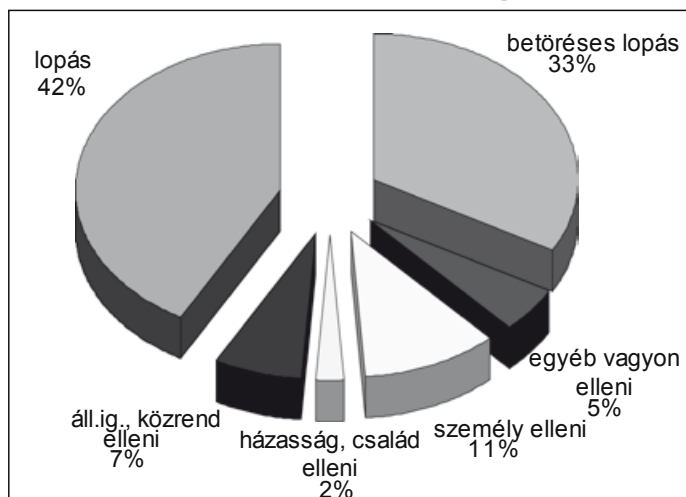
Legfontosabb célkitűzéseim volt, hogy a község nyugalma, az állampolgárok biztonságérzetét megőrizsem, jelenlétemmel megelőzzem a bűncselekmények elkövetését.

A bűnügyi helyzet értékelése

A Füzesabonyi Rendőrkapitányság illetékességi területén 2007. évben 1707 bűncselekmény vált ismertté, szemben 2006. év 988 bűncselekményével, így az ismertté vált bűncselekmények száma 74 %-kal nőtt.

A statisztikai adatokat elemezve továbbá megállapítható, hogy Mezőtárkány területén regisztrált bűncselekmények 2006. évben 10 %-át, 2007. évben 5 %-át tették ki a Füzesabonyi Rendőrkapitányság illetékességi területén ismertté vált bűncselekményeknek.

2007. évben ismertté vált bűncselekmények %-os megoszlása a Füzesabonyi Rendőrkapitányság illetékességi területén:

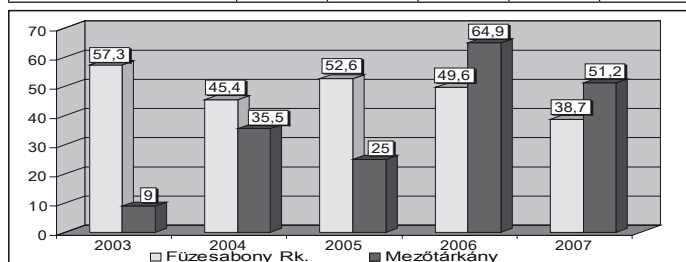
Mint a diagramból kiderül (a számok a diagramban felfelé kerekítettek), a korábbi tendenciáknak is megfelelően, 2007. évben a vagyon elleni bűncselekmények az össz-bűncselekmények számának mintegy 75%-át teszik ki, mely jelentősnek mondható.

Az ismertté vált bűncselekmények számát mutatja az alábbi táblázat, amely jól tükrözi, hogy a Füzesabony Rk. illetékességi területén elkövetett cselekményekből Mezőtárkány község területén milyen számban követtek el bűncselekményeket.

	2003	2004	2005	2006	2007
Füzesabony Rk.	1143	1354	1363	988	1707
Mezőtárkány	266	42	48	99	86

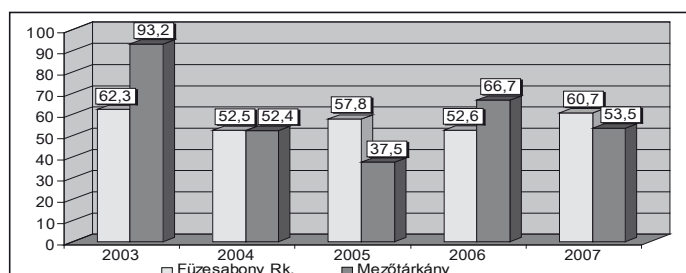
Az ismeretlen tetteses felderítési mutató tükrözi leginkább a bűnügyi munkát. 2006 évben 64,9%-os felderítési eredményt értünk el, ami kiemelkedően jó felderítési eredmény. A felderítési mutató 2007 évben 51,2%-ra csökkent.

	2003	2004	2005	2006	2007
Füzesabony Rk.	57,3	45,4	52,6	49,6	38,7
Mezőtárkány	9,	35,5	25	64,9	51,2

A nyomozás eredményességi mutató 2006-ban 66,7% volt, míg 2007-ben 53,5%-re csökkent.

	2003	2004	2005	2006	2007
Füzesabony Rk.	62,3	52,5	57,8	52,6	60,7
Mezőtárkány	93,2	52,4	37,5	66,7	53,5

Az ismertté vált bűncselekmények alakulása Mezőtárkány községben:

Btk.	Megnevezés	2003	2004	2005	2006	2007
166.§	Emberölés	1				
170.§	Testi sértés - könnyű	1	3	4	1	6
170.§	Testi sértés - súlyos	2	1	2		2
175.§	Személyi szabadság megsértése	1				
176.§	Magánlaksértés		1			
179.§	Rágalmazás	1				
180.§	Becsületsértés	1				
184.§	Közúti/Vízi közlekedés biztonsága elleni bcs.		1		2	
184.§	Vasúti közlekedés biztonsága elleni bcs.			1	1	4
186.§	Közúti veszélyeztetés		1			
187.§	Közúti baleset okozása		1	1		
188.§	Közúti jármű ittas vezetése	1	2	2	1	1
190.§	Cserbenhagyás vétsége					1
195.§	Kiskorú veszélyeztetése	7			2	
198.§	Szemérem elleni erőszak		1		1	
201.§	Megrontás					1
214.§	Beutazási és tart. til. megs.			1		
230.§	Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak					1
271.§	Garázdaság	3	9	4	2	8
273.§	Önbíráskodás			1		
274.§	Közzokirat-hamisítás					1
276.§	Magánokirat-hamisítás				1	
277.§	Visszaélés okirattal					2
277.§	Egyedi azonosító jel meg-hamisítása		1	1	1	
281.§	A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése					1
282.§	Visszaélés kábítószerrel				1	3
289.§	Számvitel rendjének megsértése				1	
310.§	Adó-, társadalombiztosítási csalás				9	
311.§	Jövedéki orgazdaság			1		
313.§	Készpénz-helyettesítő fiz. eszközzel visszaélés.					2
316.§	Lopás	16	13	16	43	23
316.§	Betöréses lopás	10	4	10	25	18
317.§	Sikkasztás		1	1	1	
318.§	Csalás	3	1	1	3	1
321.§	Rablás					1
324.§	Rongálás		2	2	1	9
325.§	Jogtalan elsajátítás				1	
327.§	Jármű önkényes elvétele				1	
329.§	Sze. v. szerz.joghoz kapcs. jogok megsértése	217				
330.§	Hitelsértés	2			1	1
	Összesen:	266	42	48	99	86

Amint az a fenti táblázatból is kitűnik, Mezőtárkány községben az ismertté vált bűncselekmények száma - az utóbbi öt év átlagát figyelembe véve - változó tendenciát mutat. Legmaga-

folytatás a 18. oldalon ➔

➔ folytatás a 17. oldalról

sabb 2007-ben volt, a magas számadatot a lopások és betörések illetve egyéb vagyon elleni bűncselekmények száma adta.

Az ismertté vált bűncselekmények főcsoportok és bűncselekményfajták szerint megoszlását elemezve az alábbi megállapítások tehetők Mezőtárkányról:

Az ismertté vált bűncselekményeken belül a vagyon elleni bűncselekmények dominálnak, 2007-ben az összes cselekmény 84%-a, 2006-ban pedig 74%-a volt vagyon elleni. Ez az arány tulajdonképpen megfelel a Füzesabonyi Rendőrkapitányság egészén kimutatható aránynak. Jellemzően a lopások, betöréses lopások, rongálások alakítják a vidéki elkövetési cselekmények számát.

A szándékos testi sértések száma 2007-ben 8 darab volt, a korábbi évekhez képest nem jelentős eltérés, de általában néhány ilyen cselekményt mindig regisztrálunk.

Említést érdemel a magánlaksértés, mely a korábbi években előfordult Mezőtárkányban is, de 2007 évben viszont nem történt ilyen cselekmény. Ez is igazolja, hogy a lakosságnak és a rendőrségnek érdemes odafigyelni a településen megjelenő gyanús idegen személyekre, mert a lakásba vagy udvarra történő illegális bemeneteltől lopás is kialakulhat.

A sérüléssel közlekedési balesetek száma nem jellemző településen, 2007 évben történt 2 db történt, ebből 1 db. súlyos sérüléssel, míg egy darab, de ittas állapotban okozott könnyű sérüléssel volt. Anyagi káros baleset két esetben történt, melyből egy szintén ittas járművezető által elkövetve.

Nem nagy számokról van szó, de ennek ellenére kiemelt figyelmet fordítunk ez évben is a közlekedési szabályszegőkre és ittas járművezetőkre, annál is inkább, mert jármű ittas vezetése miatt 2007 évben is indult büntetőeljárás.

Bár a számadatok nem sok esetet mutatnak, ennek ellenére a Rendőrséggel szemben felmerül az a jogos igény, hogy a fokozott közúti ellenőrzésekkel és a szórakozóhelyek visszatérő ellenőrzésével ki kell szűrni az ittas járművezetőket, ugyanakkor a gépkocsivezetőkkel szemben is jogos az elvárás, hogy ittasan ne üljenek a volán mögé, veszélyeztetve ezzel saját maguk és embertársaik személyi- és vagyonbiztonságát.

A nemi erkölcs elleni bűncselekmények közül 1 db megrovás bűncselekményt követtek el a múlt évben, míg szemérem elleni erőszak nem történt 2007 évben Mezőtárkányban, bár az elmúlt néhány évben is csak egy-egy esetben fordult elő ilyen jellegű bűncselekmény.

A közrend elleni bűncselekmények közül mint általában a Füzesabonyi Rendőrkapitányság illetékességi területén a garázdaság a jellemző. Az elmúlt években ezek szám szerinti alakulása változó képet mutat, 2007 évben 8 db. történt.

A vagyon elleni bűncselekmények közül az elmúlt évekhez hasonlóan a lopás teszi ki a legnagyobb részt, 23 esetet regisztráltunk 2007 évben, mely örömeinkre jelentős csökkenést mutat a 2006 évi 43-as számadathoz képest. A lopások közül nagyrészt a módszer alkalmi, besurranásos és dolog elleni erőszak nélküli egyéb jogtalan bemenetellel történt lakásba, mellékhelyiségbe. Kisebbszámban történt gépkocsiból lopás és kerékpárlopás.

18 esetben történt betöréses lopás 2007 évben Mezőtárkányban, mely a 2006 évi 25 esethez képest jelentős egyharmadnyi csökkenés, bár az azt megelőző évekhez képest még mindig magasabb számban tapasztalható.

Sikkasztás az elmúlt három évben hasonló képet mutat, 2007 évben egy esetben történt. Csalás miatt 2007 évben egy esetben indult eljárás. Jármű önkényes elvétele miatt 2007 évben nem indult büntetőeljárás. Rablás egy esetben történt.

Az ismertté vált lopások igen változatos képet mutatnak, valamint az eltulajdonított értékek is: üzemanyag, iratok, táskák, pénztárcák, készpénzek, ékszerek, cd lejátszó, cd lemezek, szerszámok, élelmiszerek, kerékpárok, falopások.

Összességében elmondható, hogy Mezőtárkányban 2006-ban 99 bűncselekmény történt összesen, mely 2007-ben 86-ra csökkent. A csökkenést nem kis örömeinkre elsősorban a személyek javai elleni (vagyon elleni) bűncselekmények számszerű visszaesése okozta. 2006 évben a Füzesabonyi Rendőrkapitányság illetékességi területén 988 volt az ismertté vált összes bűncselekmények száma. 2007 évben ez a szám 1707. Az emelkedés Mezőtárkány községet érintően nem mutatkozik.

2008 évben a bünyügyi állománnyal együttműködve célul tűztük ki a bűncselekmények visszaszorítását, természetesen Mezőtárkány községben is.

Megjegyezni kívánom, hogy Mezőtárkány község közigazgatási területén elkövetett bűncselekmények egy részében én folytattam, vagy folytatom a nyomozást, a további ügyekben a Füzesabonyi Rendőrkapitányság, vagy esetleg a Heves Megyei Rendőrfőkapitányság Bünyügyi Osztálya jár el. Az elkövető általam történő felderítése esetén is a Füzesabonyi Rendőrkapitányság Bünyügyi Osztálya veszi át a nyomozást és fejezi be az ügyet.

Bűncselekményeket elősegítő okok és körülmények

Mivel Mezőtárkány könnyen megközelíthető műúton és több, jól járható földúton is, ezeket az elkövetők menekülési útvonalként használhatják. Országos és megyei tendencia egyébként, hogy míg korábban jellemzően helyi elkövetők voltak a bűncselekmények tettesei, mostanra eltolódott az arány az utazó bűnözők felé, akik sok esetben elég jól szervezett csoportokat alkotva a szomszédos megyékben, sőt az egész ország területén követnek el bűncselekményeket, alkalmanként meglehetősen professzionális módon. Mezőtárkány területén ilyen jól szervezett elkövetői csoport nem jelent meg, ugyanakkor alkalmi bűnelkövetők kevésbé szervezett csoportjai itt is elkövetnek főleg fémlopásokat, trükkös lopásokat, csalásokat. Ezért is nagyon fontos, hogy a település lakói figyeljenek a községben megjelenő ismeretlen személyekre, gépkocsikra, alkalmi árusokra és ha valamilyen gyanús körülményt észlelnek, értesítsék a körzeti megbízottat.

Az utazó bűnözők felderítése lényegesen nehezebb, mint a helyi elkövetőké, illetve a besurranások, trükkös lopások helyszínein lényegesen kevesebb rögzíthető nyom marad, mint a betörések esetében. A helyi KMB és a lakosság közötti megfelelő kommunikációval egyfelől egyes bűncselekmények meg is előzhetők, másfelől a felderítés is könnyebbé válik, ha a feltételezett elkövetőkről van személyleírás, vagy ismert, hogy milyen gépkocsival közlekednek, milyen irányba távoznak a településről. Ezért kérem Önöket, hogy a lakosság figyelmét Önök is hívják fel arra, hogy bármilyen gyanús személyt, körülményt észlelnek, forduljanak hozzám bizalommal.

A bűncselekményeket elősegítő okok között Mezőtárkányban is jellemző a település lakosainak figyelmetlensége, hiszékenysége, ami kedvező alkalmat kínál a besurranások, trükkös lopások elkövetésére. Sajnos egyre inkább figyelmet kell fordítani arra, hogy saját és szomszédaink, ismerőseink, időskorúak vagyontárgyait megóvjuk, a zárt kapuk, házörző kutyák, biztonsági zárok és nem utolsósorban a bizalmatlanság a településen megjelenő idegenekkel, gyanús személyekkel szemben nagyban elősegíti a bűncselekmények megelőzését.

Bűncselekményeket elősegítő okok között megemlíthető az is, hogy mint egyébként a térségben Mezőtárkányban is viszonylag magas a munkanélküliek aránya, mely jogsértést generáló tényezőként jelentkezhet.

A településen az ittas járművezetések szempontjából jelent gondot az ittas állapot, de az esetlegesen előforduló garázdaság cselekmények szempontjából is fontos a szórakozóhelyek visszatérő ellenőrzése, a kiszolgáló személyzet figyelmének felhívása, hogy már eleve ittas személyeket lehetőleg ne szolgáljanak ki.

Azokra a személyekre, akik életvitelük, erkölcsi normáik által befolyásolva követnek el bűncselekményeket, - jogi keretek között - figyelmet kell fordítani a bűnelkövetés megakadályozása érdekében.

A közbiztonsági helyzet értékelése

Szolgálati órák száma	2006.	2007.
Nappal	161	160
Éjszaka	141	144
Összesen	403	405
Közterületen eltöltött	302	304

Mint a fenti táblázat is mutatja a szolgálataim mintegy 35%-át a bűncselekmények elkövetésének szempontjából kedvező éjszakai időszakokra terveztem.

A feldolgozott időszak során az összes szolgálati idő körülbelül 70-75%-át töltöttem közterületen, a többi szolgálati időt az iratok feldolgozására, fogadóórák tartására, panaszfelvételre, kihallgatásokra, jelentések elkészítésére, valamint a rendőrkapitányságon történő ügyintézésre fordítottam.

Különböző, más településeken végrehajtott rendezvénybiztosításokon, akciókban is részt vettem. Itt meg kell említenem a szinte egész országot érintő eseményeket, amelyek érintették a körzeti megbízottak szolgálati beosztását is. Remélhetőleg a közeljövőben ilyen elvezénylésekre már nem kerül sor, így azok nem befolyásolják majd hátrányosan a Rendőrség helyi feladatainak ellátását.

A szolgálat szervezése a Szolgálati Szabályzatban meghatározott szempontok alapján történik, melynek során figyelembe veszem Mezőtárkány község aktuális bűnügyi és közbiztonsági helyzetét, a rendezvények időpontját és az egyéb szolgálati feladatok ellátásához szükséges határidőket. Törekszem arra, hogy minél több órát töltsék a közterületen, főleg a közbiztonsági, bűnügyi szempontból veszélyesebb éjszakai órákban. Nagyobb számú szolgálati feladat van, ami több nappali szolgálati időt vesz igénybe. A településen körzeti megbízotti teendőimet rendszerint a szolgálati Skoda Octavia gépkocsival látom el.

Közterületi intézkedések alakulása:

	2006.	2007.
Előállítás	1	-
'Elfogás	1	-
Elővezetés	10/0	8/0
Megkísérelt/végrehajtott		
Biztonsági intézkedés	-	1
Egyéb intézkedés	16	1
Akciószolgálat	25	16
Rendezvénybiztosítás	-	-
Helyszínre küldés/helyszín biztosítása	20/8	69/49
Panaszfelvétel	-	-
Megkeresések	1	-
Lakcímkutatás	2	-
Egyéb információs jelentés	39	27
Nyílt rendőri információ		

A táblázatban látható „egyéb intézkedések” elnevezés alatt szerepelnek a fegyvertartási engedéllyel rendelkező személyek ellenőrzései, a bejelentések kivizsgálásai, valamint a különböző ügyekben végzett adatgyűjtések.

A helyszínre küldések során igyekszem a községben elkövetett bűncselekmények helyszínén elsőként megjelenni és tájékozódni a gyorsabb és eredményesebb eljárás lefolytatása érdekében.

A helyben történő panaszfelvételek lehetőséget nyújtanak a község lakóinak, hogy feljelentéseik megtételéhez ne kelljen a Füzesabonyi Rendőrkapitányságra utazniuk, hanem a gyorsabb ügyintézés érdekében helyben, személyesen vegyem fel a jegyzőkönyvet.

Az általam feldolgozott általános ügyeket Mezőtárkányban történt esetekkel kapcsolatos és más szervek által küldött megkeresések alkotják, melyekben a helybeli lakosokkal összefüggő, különböző eljárási cselekmények elvégzését kéri.

Természetesen a táblázatok adatiban szerepelnek azokkal a személyekkel szemben végrehajtott intézkedések is, melyeket a különböző akciók során, vagy más településeken, nem Mezőtárkányi lakosokkal szemben kerültek végrehajtásra.

A szabálysértőkkel szemben alkalmazott intézkedések alakulása

	2006.	2007.
Szabálysértési feljelentések	23	16
Helyszínbírság / fő/	55	119
Helyszínbírság / Ft/	155.000.-Ft	192.000.-Ft

A fenti táblázatok természetesen nem tükrözik pontosan a településen elkövetett jogsértő cselekményekkel szembeni rendőri intézkedések számát, mivel ezen adatok csak az általam bírságolt, feljelentett, valamint az általam kezdeményezett és végrehajtott személyes szabadságot korlátozó rendőri intézkedéseket, és más intézkedések számát mutatják. Nincs feltüntetve, hogy a helyettesítések alkalmával kollégáim az adott területen hány fővel szemben és milyen intézkedéseket foganatosítottak.

Örömmel tapasztalom, hogy a község lakóinak többsége betartja a jogszabályok előírásait. Céлом nem a mindenáron való büntetés, hanem a jogkövető magatartásra való nevelés, a szabályok betartatása. A szabálysértési feljelentések száma 2007-ben csökkent, viszont a bírságolt személyeké megduplázódott. A számadatok kedvezőek, mely nem feltétlenül fedi a Mezőtárkányban elkövetett szabálysértések alakulását. Ezen mutatók megítélésénél a látenciát is figyelembe kell venni, az olyan szabálysértéseket, melyek nem jutnak a rendőrség tudomására.

A közlekedési ellenőrzések napi gyakorisággal kerülnek végrehajtásra, szűrőpróbaszerűen vagy állópontos ellenőrzéssel. A kisebb súlyú szabálysértések esetében a figyelmeztetés, vagy a bírság kiszabását alkalmazom, de a nagyobbak észlelése során mindig megteszem a szabálysértési feljelentést.

Összességében a község közbiztonsági helyzete elfogadható, azonban a közterületen töltött órák számát a lehetőségekhez képest növelni kell. Sajnos a rendőrséget is hátrányosan érintik a nehéz gazdasági helyzetben hozott elkerülhetetlen ügynevezett megfizető intézkedések.

Bűnmegelőzési tevékenység

A leghatékonyabb bűnmegelőzés a folyamatos rendőri körzeti jelenlét, a bűnmegelőzés hatékonysága csupán a körzeti megbízotti szolgálattal nem biztosítható. Ezért is nagy jelentőségű az a tény, hogy a községben és a környező településeken is működik polgárőrség. Kapcsolatot tartok a polgárőrség vezetőjével és tagjaival, hiszen már említettem, hogy a mai kor bűnelkövetői, az utazó bűnözés nagy szerepet játszik a községben elkövetett cselekmények során. Úgy érzékelem, hogy a polgárőrök képesek egymást segítve a bűnt, a bűnös embereket kiszűrni, ezeket jelezni felém, a rendőrség felé, így eredményesen működnek.

A közterületi szolgálat során az utazó bűnözők, az ittas vezetők kiszűrése érdekében a járműforgalom folyamatos ellenőrzését végeztem. A garázdaságok, testi sértések, rongálások, lopások megakadályozására az éjszakai időpontban is folyamatos járőrtevékenységet végeztem a település minden pontján, továbbá rendszeres és folyamatos volt a szórakozóhelyek ellenőrzése is.

→ folytatás a 19. oldalról

Célként tűztem ki az ismertté vált bűncselekmények számának további csökkentését, bűnmegelőzési tevékenység kiszélesítését, a lakosok tájékoztatását, figyelmük felhívását, a jogsértő cselekmények elkerülése érdekében tanúsítandó magatartásra: pl. vagyontárgyaikat ne hagyják őrizetlenül, figyeljenek egymás értékeire, ha idegen személyeket látnak a faluban, szólnak a körzeti megbízottnak, vagy hívják a rendőrséget a segélyhívó 107 vagy 112-es számon. Gyanús dolgokat ne vegyenek meg, illetve idegen személyeket ne engedjenek be lakásukba, azt és az ahhoz tartozó épületeket biztonsági zárral szereljék fel.

Napi tevékenységem során szoros kapcsolatot tartok a település polgármesterével, a hivatal dolgozóival, tevékenységemről - különösen egy jelentősebb esemény, vagy egy bizonyos időszak eltelte után - beszámolok. Így a települést érintő problémákra közösen tudunk megoldást találni, az egyes rendezvényeket illetően is első kézből kapok információt. Bűnmegelőzési tevékenységem egy részét is a képviselőtestület, hivatali dolgozók tagjain keresztül folytatom, hiszen a lakosságot, egyes közbiztonságot érintő problémákról a képviselők útján is tájékoztatom.

Fontos, hogy szoros kapcsolatot tartsak fenn a helyi Gyermekjóléti Szolgálat illetékesével, mivel sok esetben a Rendőrséget megelőzően találkoznak a családon belüli erőszakos cselekményekkel, illetve az ezek bekövetkezésére utaló jelekkel. Célkitűzéseim között szerepel az iskolában a gyerekek tájékoztatása, oktatása a bűnmegelőzés és a közlekedés biztonsága, drog- és alkohol prevenció témákban is.

A környéken szolgálatot teljesítő, illetve szomszédos kollégákkal úgy próbáljuk a szolgálati időnköt, szabadnapjainkat, szabadságunkat egyeztetni, hogy egymás helyettesítése lehetővé váljon, ezzel a közterületi jelenlét folyamatossága biztosítható legyen.

A terület közbiztonsági helyzetéből adódó rövid távú célkitűzések

Rövid távú célok között szerepel a település közrendjének, közbiztonságának illetve a lakosság biztonságérzetének meg-

tartása, javítása, ezért szükséges a lakossággal való minél szorosabb kapcsolattartás, továbbá a közterületi és külterületi szolgálat hatékonyságának fokozása a bűncselekmények megelőzése, számuk csökkentése és a már megtörtént bűncselekmények felderítése érdekében.

Ebben nagyon nagy segítséget látok a Polgárőrségben, mivel már személyes tapasztalatként elmondhatom, hogy tagjai ténylegesen, komolyan a lakóhelyükért dolgozva mindent megtesznek, és az én munkámat is segítik ez által.

Bűnmegelőzési feladatokkal kapcsolatban további cél a fiatalokkal való segítő-nevelő jellegű kapcsolat kialakítása a szülők segítségével és bevonásával a drog fogyasztás és sértetté válás megelőzése érdekében.

Bűnügyi területen célkitűzésem az utazó bűnözők településről történő teljes kiszorítása. Ennek elérése érdekében töreksem a Polgárőrséggel való összehangolt szolgálatellátásra és hatékony információ-átadásra.

Lehetőség szerinti kisebb helyi közlekedési, közbiztonsági és bűnügyi akciók szervezése, lebonyolítása a szomszédos körzeti megbízottak bevonásával. Az átmenő forgalom fokozottabb ellenőrzése, a közlekedési bűncselekmények megakadályozása érdekében.

Célom, hogy körzeti megbízotti tevékenységem ne csak a kitűzött eredményességi mutatóknak, hanem a lakosság elvárásainak is egyre inkább megfeleljen.

Ezúton szeretném megköszönni Önöknek azt a támogatást, melyet ez idáig munkámhoz nyújtottak. A körzeti megbízotti szolgálatot továbbra is változatlan színvonalon kívánom ellátni, kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy támogassa, észrevételeivel segítse munkámat, hiszen a közbiztonság fenntartása és javítása érdekében csak közösen tudunk előrelépni.

Végezetül köszönetemet fejezem ki a község minden olyan becsületes polgárának, akik Mezőtárkány biztonságosabbá tételéhez tisztességes munkájukkal hozzájárultak, a munkám hatékonyabbá tételéhez segítséget nyújtottak.

Nyeste Attila körzeti megbízott

A Polgárőr Egyesület 2007. évi tevékenységéről

Egyesületünk, a Mezőtárkányi Polgárőrség a 2007. évben is az alapszabályában foglaltak szerint végezte feladatát.

Rendszeres vezénylés alapján, esténként minimum kettő fő teljesített járőri feladatokat. Alkalmanként pedig négy, vagy több polgárőr vett részt a község békéjének közbiztonságának megőrzésében.

Létszámunk stabil, jelenleg 22 fő. Sikert a Kisebbségi Önkormányzat vezetői közül három főt beszervezni, aminek nagyon örültünk és meg kell említenem, hogy jó munkát végeznek. 2007-ben 1860 órát teljesítettünk szolgálatban. Ebből körzeti megbízottal 208 órát, postás kísérettel, 9 alkalommal 36 órát, rendezvény biztosítással 65 órát töltöttünk.

Nagy előre lépésnek, minőségi javulásnak tekintjük, hogy a Határőrségtől kapott Lada Niva terepjáróval hatékonyabban tudjuk végezni vállalt feladatainkat.

A polgárőrség morális állapota nagyon jó. Mi kimaradtunk a megyei konfliktusokból, nem törődünk az ott tapasztalható személyi ellentétekkel.

Nagyon fontos számunkra, hogy szervezetünk a fennállása óta megőrizte politikai pártatlanságát és semlegességét!

Jó a kapcsolatunk a Füzesabonyi Rendőrkapitányság vezetőivel és végrehajtói állományával.

Külön ki kell emelnem a körzeti megbízott, Nyeste Attila rendőr őrmester úr hozzá állását, tevékenységét, munkáját, amit a községért és szervezetünkért is tesz. Nagyon jól és hatékonyan tudunk vele együtt működni. Kapcsolatunk példa értékű!

Pénzügyi helyzetünk stabil. Mindent megteszünk, hogy anyagi biztonságban legyünk, 2007-ben pályázat útján 150.000 ezer forintot nyertünk működésre. Jelenleg is van benyújtott pályázatunk 300.000 ezer forint összegre. Várjuk az eredményt! Fő támogatónk még mindig az önkormányzat. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani támogatásukért.

**Németh László
elnök**

ÖNKORMÁNYZATI RENDELETEK

Mezőtárkány Önkormányzat 1/2008.(II. 14.) sz. Rendelete Az Önkormányzat 2008. évi költségvetéséről

A Képviselő-testület az Államháztartásról szóló többször módosított – 1992. évi XXXVIII. tv. 65. §-a alapján – figyelembe véve az Államháztartás működési rendjéről szóló módosított 217/1998.(XII. 30.) Korm. rendeletben meghatározottakat – a 2008. évi költségvetéséről az alábbi rendeletet alkotja:

Általános rendelkezések

1.§.

A rendelet hatálya kiterjed az Önkormányzatra, valamint az önkormányzat költségvetési szerveire.

2.§.

(1) Az önkormányzat költségvetési szervei a következők:

- Önállóan gazdálkodó költségvetési szerv: Polgármesteri Hivatal
- Részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervek: Általános Művelődési Központ Mezőtárkány-Egerfarms

(2) Az önállóan és részben önállóan gazdálkodó intézmények külön-külön címet, azon belül működő szervezeti egységek, illetve kiemelt előirányzatok külön-külön alcímet alkotnak az 1. sz.melléklet szerint.

3.§.

(1) A polgármester a költségvetés elfogadásáig eltelt – átmeneti- időszak gazdálkodásáról beszámolt, jelen Rendelet kiadási és bevételi előirányzataiba beépítésre kerültek.

(2) A polgármester az elfogadott előirányzatokat megalapozó rendeletervezeteket előterjesztette, ismertette a többéves elkötelezettséggel járó kiadási tételek későbbi évekre vonatkozó kihatásait.

(3) A költségvetési évet követő 2 év várható előirányzatait a 9. számú melléklet tartalmazza.

Az önkormányzat és költségvetési szervei 2008. évi költségvetése

4.§.

(1) A Képviselő-testület az önkormányzat – beleértve költségvetési szerveit – 2008. évi költségvetésének fő összegét az alábbiakban állapítja meg:

- Bevételi főösszege: 323.765.000 Ft, azaz Háromszázhuszonhárommillió-hétszázhatvanötezer forint
- Kiadási főösszege: 323.765.000 Ft, azaz Háromszázhuszonhárommillió-hétszázhatvanötezer forint

Költségvetési bevételek

5. §.

(1) A Képviselő-testület az önkormányzat 2008. évi költségvetésének bevételi

főösszegeit az alábbiak szerint állapítja meg:

- Működési bevétel: 17.345.000 Ft
- Önkorm. sajátos bevétel: 70.266.000 Ft
- Állami támogatás: 173.410.000 Ft
- Felhalm. és tőkejell. bev.: 130.000 Ft
- Átvett pénzeszköz: 10.712.000 Ft
- Kölcsönök visszatérülése: 1.100.000 Ft
- Előző évi pénzkészlet: 8.739.000 Ft

(2) Az önkormányzat 2008. évi költségvetési bevételeinek forrásonkénti részletezését a 2. sz.melléklet tartalmazza.

Költségvetési kiadások

6.§.

(1) A Képviselő-testület az önkormányzat és intézményei működési, fenntartási kiadási előirányzatait a következők szerint állapítja meg:

Működési kiadások előirányzata összesen: 305.005.000 Ft, azaz: Háromszázötmillió-ötezer forint.

Ezen belül:

aa.) Személyi jellegű kiadások

162.147.000 Ft

ab.) Munkaadókat terhelő járulékok

49.408.000 Ft

ac.) Dologi jellegű kiadások

47.415.000 Ft

ad.) Átadott pénzeszköz 4.353.000 Ft

ae.) Szociális támogatás: 41.682.000 Ft

(2) A Működési kiadások címenkénti és előirányzatokénti részletezését a 3.sz. melléklet tartalmazza.

7.§.

(1) A 2008. évi költségvetés céltartaléka: 8.700.000 Ft. (részletezését a 4. sz.melléklet tartalmazza).

8. §.

(1) A 2008. évi költségvetés általános tartaléka: 0 Ft.

(2) Az önkormányzatnak 2008. évre tervezett pénzmaradványa nincs.

9. §.

(1) A Képviselő-testület az önkormányzat felújítási és felhalmozási célú kiadási előirányzatát feladatonként az alábbiak szerint állapítja meg: 10.060.000 Ft

Első lakáshoz jutók támogatása

260.000 Ft

Számítógép vásárlás óvodának

140.000 Ft

Vizesblokk felújítása, hangszigetelt

ajtók – hivatal 2.200.000 Ft

2 db számítógép vásárlás hivatalba

300.000 Ft

Tervezői díjak, pályázatokhoz

1.720.000 Ft

Buszmegálló létrehozása

1.000.000 Ft

Telek, ingatlanvásárlás 4.300.000 Ft

Felhalmozási célú pénzeszköztáradás-rendőrségnek 140.000 Ft

10.§.

A képviselőtestület a 2008 évi kommunális adó bevételét felhalmozási kiadásra fordítja.

11. §.

A működési és felhalmozási célú bevételi és kiadási előirányzatokat mérlegszerűen (tájékoztató jelleggel) e rendelet 5. sz.melléklete tartalmazza.

12. §.

A pénzügyi egyensúly fenntartásához működési hitel felvétele szükséges, melynek összege: 42.063.000 Ft. A Szervezeti és Működési Szabályzat 9. §. /3/ bek. szerint a képviselő-testület ebben név szerinti szavazással dönt a hitel felvételének esedékességekor.

A költségvetési szerveknél foglalkoztatottak létszám és bérkerete

13. §.

(1) A Képviselő-testület az önkormányzat költségvetési szerveinél foglalkoztatottak létszámkeretét – az egyes intézmények alapító okiratában foglalt figyelembe vételével – a 6. sz.mellékletben foglalt részletezés szerint állapítja meg.

(2) A köztisztviselők illetményalapja a Magyar Köztársaság 2008 évi költségvetéséről szóló 2007: CLXIX. 56.§szerint 2008. évben 38.650 Ft

14. §.

(1) A Kisebbségi Önkormányzat 2008. évi költségvetését a 7. sz. melléklet tartalmazza.

15.§.

(1) A költségvetési év várható bevételi és kiadási előirányzatainak teljesülését a 8. sz. melléklet tartalmazza.

16. §.

(1) A Ktv. 49/J. § (2) bekezdése értelmében a Képviselő-testület a köztisztviselői létszám alapján évi 140.000 Ft-ot biztosít a személyi juttatások terhére.

A költségvetés végrehajtására vonatkozó szabályok

17 §.

(1) Az önkormányzat és költségvetési szervei bevételi és kiadási előirányzatai év közben megváltoztathatók.

(2) A Képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozik a költségvetési rendelet módosítása.

(3) Ha év közben az Országgyűlés, a Kormány, illetve valamely központi költségvetési fejezet az önkormányzat számára pótelőirányzatot biztosít, arról a polgár-

folytatás a 22. oldalon ➡

➔ folytatás a 21. oldalról

mester a Képviselő-testületet negyed-évenként köteles tájékoztatni.

(4) A Képviselő-testület legalább két alkalommal – a féléves gazdálkodás tapasztalatainak értékelése (augusztus hó) és december 31.-ig, de legkésőbb a zárszámadási rendelettervezet Képviselő-testület elé terjesztéséig – módosíthatja költségvetési rendeletét.

(5) A Képviselő-testület felhatalmazza az önkormányzat Képviselő-testületének hivatalát és a részben önállóan gazdálkodó intézményeit a költségvetésben előírt

bevételek beszédésére és kiadások teljesítésére.

Egyben felhívja a figyelmet a takarékos, célirányos gazdálkodásra, a pályázati lehetőségek ésszerű kihasználására.

18. §.

(1) A gazdálkodás során évközben képződő bevételi többletet (átmenetileg szabad pénzeszközöket) a Polgármesteri Hivatal – mint önállóan gazdálkodó költségvetési szerv – pénzintézetnél kamatozó betétként hasznosíthatja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hasznosítással kapcsolatos szerződések, illetve pénz-

ügyi műveletek lebonyolítását a Képviselő-testület – egyetemlegesen – a polgármester és a jegyző hatáskörébe utalja. A polgármester a megtett intézkedésről a soron következő Képviselő-testületi ülésen tájékoztatást ad.

Záró rendelkezések

19. §.

(1) Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályban, rendelkezéseit azonban 2008. január 1. napjától kell alkalmazni.

IRODALMI PÁLYÁZAT

Felsőtárkány, a 7. Tárkányok Találkozója írtta ki Az én falum c. irodalmi pályázatot. A legjobb helyi alkotások kerültek a döntőbe. Az általunk vélt legjobb alkotásokat közöljük.

„Az én falum”

I.

Két patakkal szegélyezve
úgy terül el szülőföldem,
mint a gyermek anyaölben
két karjával körülvéve.

Gyermekkorom emlékeit
színesítik a medrei.
Hol az egyik, hol a másik
adott hűsítő oázist.

Mikor aztán méregbe jött
vagy az egyik, vagy a másik,
kiszakította a gátat,
szanaszét folyt a határban.

Akkor aztán a toronyban
Meghúzták a harangokat.
Mindezeknek hallatára
ment a jó nép a lapáttal.

Annyi volt ez a vízárnak,
mint egy csók a holdvilágnak.
Míg a mérgét ki nem fújta,
nem bírt vele emberfia.

II.

A főutcája kis falumnak
nem volt betonnal borítva.
Még a járda sem volt másból,
csak száraz kukoricaszárból.

A házai kicsik-nagyok,
s ha bejöttek a téli fagyok,
a búbosba befűtöttek,
szalmalángnál melegedtek.

Abban sült a finom kalács,
nem volt ahhoz semmi tanács.
A gazdaasszony tudta már,
meddig jó a szalmaláng.

Megfőtt abban a hús és bab is,
káposzta és húsleves is.
Cserépfazék volt az edény,
színvonalnak elég szerény.

A színvonal nem számított,
az illata elkábított.
A benne főtt mindenségnek
most is számban van az íze.

Apró, kicsi háztetőkből
bújt elő a füstös kémény.
Ködös téli reggeleken
a füst is sokszor megrekedt.

III.

Szűk és rövid utcáskái
Csupa sár volt nagy sokáig.
Ha az eső megeredt,
közlekedni csak csizmában lehetett.

Voltak olyan utcarészek,
ott, ha elesett egy részeg,
segítségért kiálthatott,
majd felkelsz, ha kijózanodsz!

Villany sem volt akkortájt,
és ha sötét volt a táj,
fakertes lámpást vittek,
gyertyafénynél közlekedtek.

Sok volt még a nádas ház is,
abban fürdött a madár is.
kifürödt, szétkaparta,
még a fészket is abba rakta.

A falai szép fehérek,
meszelték azt minden évben.
Büszke volt a háznak ura,
ha tiszta volt a ház udvara.

Szombatonként söprögették,
az utcákat is szépítették.
Az árkok is tiszták voltak,
úgy mentek el a templomba.

Vasárnapi imádságra
sokan jártak a templomba.
Két misén és litánián
mondott a nép hálaimát.

Nyári estén a kispadra
kiültek a kiskapuba
szórakozni vagy pletykálni
vagy a járókelőket csodálni.

IV.

Megváltozott már a falum,
nincs már sár az utcasoron.
Járda is már betonból van,
nem fűtenek a búbosba.

Nem nádasak már a házak,
nem meszelnek tavasztájon.
Nem ülnek ki a kispadra,
mintha a nép haragudna.

Megváltozott itt már minden,
én is elköltöztem innen.
De még gyakran hazajárok
ott él még a rokonságom.

Ha meglátom a falutáblát,
ki van írva: Mezőtárkány.
A hátamon megborzongok,
úgy érzem, hogy itthon vagyok.

Apám, anyám itt fekszenek
a tárkányi temetőben,
miért is mennék én máshova,
ha eljön majd a végóra.

Szülőfalum temetője,
adj testemnek menedéket.
A lelkemet, ha meghalok,
vigyék el majd az Angyalok.

Németh Emil

UGYE JÁTSZUNK MÉG

Gyermekkoromban másnak tűnt a világ. Talán más is volt. A világ is, meg én is. Tudod, akkor még halak úsztak a patakban. Még volt patak. Egy csodálatos, titokzatos világ volt ez, amelynek felfedezése, megfektetése ránk, gyerekekre várt.

Azóta továbbhaladtam az emberéletben, most itt tartok a delén. Amit lehetett, felfedeztem. Kedves olvasó/hallgató, egy keveset megosztok ebből most veled.

A Dózsa György út még földes volt gyermekkoromban. Forgalom alig, olyan jókat játszottunk, fociztunk ott lakó barátaimmal. Fürdővizem esténként egy komoly műszakból hazatért szénbányászra hasonlíthatott. A Dózsa úton vonult a csorda esténként hazafelé az örhegyi legelőről a téesz istállóba. Ekkor abbahagytuk a játékot és tisztelettel félreálltunk. A hatalmasnak látszó titokzatos tehének - fülükben alumínium lapocskán számokkal - lassan hömpölyögtek, hátul a csordás és a kutyája ballagott. Azóta máshol is láttam már csordát, de sehol sem csodálkoztam rá úgy, mint akkor és ott gyerekfejjel.

Jártam tejért is. Ezt pont ezek a tehének adták, akiknek vonulását naponta megnéztük. A téeszből a frissen fejt tehéntejet lovas kocsin kannákban hozták esténként s kimérték. 2 literes alumíniumkannám tetejét kiválóan alkalmasnak találtam a tejköstölésre, így mire hazaértem, tej mennyisége a kannában erősen megcsappant. Ma is érzem a meleg tehéntej ízét a számban!

Az erdész Sanyi bácsi, akinek kamaszként lelkendezve mutattam a csemetekapálás ebédszünetében szedett hátizsáknyi gombát, mire ő kiszedte 2 galambgomba kivételével az egészet: mind bolond volt.

Vagy itt van Piros néni, aki épp hazafelé tartott a járdán a boltból, amikor az árkot ástam a vízbevezetéshez, át a járda alatt, csak válszélességben, de már embernyi mélyen voltam. Piros néni odaért hozzám s megkérdezte:

-Ásod?

Persze egyértelmű volt, hogy mit csinálók. Nagy nehezen megfordul-

tam, hogy megnézzem, ki szólt, majd válaszoltam:

- Ásom.

Látszólag ennek a párbeszédnek semmi értelme, de volt igénye arra - neki is, majd nekem is -, hogy legyen egy ilyen, csak a kapcsolattartást szolgáló rövid közlés. Akkor még nem rohantunk...

Vagy itt egy másik Sanyi bácsi, aki amíg várta a buszt, látott engem, aki nagy esők után kapával szedtem ki az iszapos földet az árokból s odaszólt:

- Mártsd be vízbe, a fagyaltos is úgy csinálja!

Ő, mint gyakorló nagypapa, amikor fagyaltozott az unokákkal, megfigyelhette, ahogy két gombóc kivétele között a fagyaltos is vízbe mártja a kanalát, hogy ne ragadjon hozzá. S valóban, a vizes kapáról szinte lecsúszott a föld. Túl több agyvérzésen, beszédében akadályozva, mégis tiszta, világos tanácsot adott akkor nekem.

Vagy itt az árokpárt, ahol 6 évesen eltört a jobb kezem. Árokbékát játszottunk és első osztályba menet előtt egy nappal úgy lökött meg egy társam, hogy a kezemre ráestem. Az írást iskolában így csak a kezem gyógyulása után kezdhettem el gyakorolni. De látod, most ezzel a kezemmel írom ezeket a sorokat is. Teljesen meggyógyult.

Az árokpárt melletti házban lakott Rozi néni. Nagymamámmal barátnők voltak, hasonló lelkű, jóakarátú emberek. Ezért megvolt a békességük is. Nagymamám akkor már nem élt, amikor Rozi néni csigatészta készített nekem, egy jókora zacskóval.

- Jó lesz az esküvődre. - mondta.

Pedig hol volt akkor még az esküvőm. Egyszer Rozi néni néhány szőlővesszőt adott. Meggyökereztek, már szép tőkék. Rozi néni már nincs közöttünk, de ha a szőlő édes ízét érzem, ő is velem eszembe jut.

Akik jók voltak hozzám, mint édes íz a számban, akik pedig ellenségesek, gonoszok - mint keserű íz a számban. Mert nemcsak angyalok élnek Felsőtárkányban. Amikor néha eszembe jutnak ők, egy jó, megtartó erőt érzek a szívemben.

Vajon megtörténhetek volna velem ezek a dolgok máshol is? Meglehet. De velem itt történtek, a fálumban, Felsőtárkány-

ban, ahol felnőttem, ahol éltem, ahol jártam. Tudom, hogy neked is van, kedves olvasó/hallgató vagy tucatnyi ilyen megtartó élményed, melyek, ha olykor eszedbe jutnak, bizony megmenetlik a szívedet. Gondoltál már arra, miért van ez így? Szép a táj is itt Felsőtárkányban, én nagyon szerettem. Ha szétnézel p1. a bánya fölötti oromról, tudod, mire gondolok. Azt is tudom, hol nyílik a gyöngyvirág, a kakukkfű ... De mindez kevés lenne, hogy otthon érezzem magam. Mert ember csak embertől lehet boldog.

S ha a jó dolgokat, a kedves, baráti, bátorító emberi megnyilvánulásokat egy nagy hegygé összeraknánk, a bántó, ártó, gáncsoló viszonyulásokból pedig egy gödröt ásnánk, majd beletolnánk a hegyet a gödörbe: végül is nem esnénk gödörbe, hanem elének magasodna egy domb. Egy dombocskára, ha nem is olyan magas, mint a Várhegy, de annak oldalában is ott nyílik a gyöngyvirág s az édesanyák, az édesapák a kisfiukkal, kislányukkal és a nagymamák, a nagypapák az unokájukkal ezen az elképzelt, mégis létező helyen bátran játszhatják az ismert gyerekjátékot:

„Sétálunk, sétálunk, egy kis dombra lecsücsülünk, csücscs!”

Ugyanígy pihen meg az emberi szív ezeken a lélek-dombokon s ugyanígy válik hontalanná a szívünk, ha valaki gonosz szándékkal gödröt ás nekünk.

Ezek a szépek előjönnek, vagy nem jönnek elő, ezt nem lehet mesterségesen előidézni, ezt nem lehet megvásárolni sehol. Akinek van kincse a szívében, onnan elő tudja hozni és odaadni másnak.

Mert ha igaz, hogy minden magyar felelős minden magyarért, akkor még inkább igaz, hogy minden tárkányi felelős minden tárkányiért.

Mindenkinél magánál az értelem, a szíve értelme. Lehetsz te is édes íz a szájbán vagy keserű íz a szájbán.

Dönts jól, majd élj és álmodj könnyű szívvel!

- Felsőtárkány -

ISKOLA - OKTATÁS

Mire való az iskola?

Kedves olvasó! Feltette -e már valaki a kérdést önnek, vagy elgondolkodott -e már azon, mire való az iskola?

A sok válaszból bizonyára a leggyakoribb lenne: az iskola arra való, hogy megtanuljon a gyerek írni, olvasni és lehetőleg minél többet megtanuljon a világ dolgairól a tanórák és az iskolai foglalkozások alkalmával.

Ha végletekben gondolkodunk, ezek szerint az iskola arra való, hogy minél nagyobb lexikai tudást szerezzen az iskolai évek alatt a tanuló? Jó ez így? Hiszen a megtanult évszámok, képletek, fogalmak úgyis kiesnek évek múltával!

Országos hírű művészeket kérdeztek meg egy alkalommal, hogy mire emlékszik az iskolai fizika órákról, legtöbben csak erre: „Minden vízbe mártott test a súlyából...”

Bizony, minden ember így van ezzel. Ha nem használunk valamit, a megszerzett tudás kopik, s idővel úgy kiesik az emlékezetünkől, mintha nem is létezett volna. (Más kérdés, hogy ezeket az ismereteket azért elő lehet csalogatni a tudatunk mélyéből egy kis erőfeszítéssel!)

Érezzük, hogy a válasz sántít!

Akkor hát mire való az iskola? Középiskola, főiskola, egyetem?

A június végi szakmai továbbképzésen bizony mi tanárok is foglalkoztunk a dologgal. A sok válasz közül a legszemléletesebb, egyenesen Szent-Györgyi Alberttől:

*„Az iskola arra való,
hogy az ember megtanuljon tanulni,
hogy felébredjen a tudásvágya,
megismerje a jól végzett munka örömet,
megízlelje az alkotás izgalmát,
megtanulja szeretni, amit csinál,
és megtalálja azt a munkát,
amit szeretni fog.”*

Tudnánk-e szebben, teljesebben megfogalmazni?

Az elmúlt évtizedekben olyannyira felgyorsult a világ fejlődése, hogy bizony mi, emberek sem tudunk vele lépést tartani. Gondoljanak bele: nagyszüleink gyermekként még a rádióval barátkoztak, fiatal felnőttként láthattak először televíziót, megélhették az ember Holdra szállását. A legidősebbeknek az is megadatott, hogy megéljék a számítógép forradalmát, a kommunikáció csodálatos lehetőségeit. (Nemrég, 104 éves korában halt meg a világ legidősebb blogolója!) Néhány éve (10-15 éve) még nem volt

mobiltelefonunk. Ma szinte mindenkinek van. Ugyanígy írhatnám a mikrohullámú sütőt, az mp3 (most már mp4) lejátszókat, a színes tv-t, ami már nem kunszt, mert ma már az a módi, ha előadást vis-sza tudok nézni a belső automata felvevő segítségével. Ezeknek az eszközöknek a használatát mind meg kell tanulni, de meg kell tanulni a bankjegykiadó automatákat is kezelni, a reptéri csekkolást és még sorolhatnám. Ma, életünk folyamán mindig tanulunk. Ha sikeresek akarunk lenni, minél többet, mert ez a boldogulás alapja. Már nem ritkaság Magyarországon sem a 2-3-4 nyelven beszélő fiatal, amely csak alapja az innovatív tudásnak. A japán gazdaság sikerességét a 90-es években azzal magyarázták, hogy az emberek hihetetlenül tanulékonnyak voltak, átlagban 7 évente újították meg tudásukat, ami új szakma megtanulását jelentette. Ma már szinte lehetetlen egyféle végzettséggel talpon maradni. Már nincs nyugdíjas állás, folyamatosan tanulnunk kell, ha nem akarunk lemaradni. Tanulnunk kell az alkalmazkodást is az új gazdasági, társadalmi körülményekhez. Az osztrákok pl. egy felmérés szerint az ország sikerének zálogaként az emberek alkalmazkodási képességét tették az első helyre.

Tanulnunk kell tehát, mert a körülöttünk lévő világ is rendkívül gyorsan változik, s ez megköveteli a gyors alkalmazkodást, amit a tanulással szerezhetünk meg.

De ha nem tudjuk elsajátítani az ismereteket örökre, akkor mit is tanuljunk? – tehető fel a kérdés. Megdöbrentő a következő kutatási eredmény: Dr. Jeanette Vos és Gordon Dryden elmélete szerint a

- *tanulási képességek 50 százaléka az élet első négy évében fejlődik ki.*
- *további 30 százaléka a nyolcadik életév elezésére alakul ki.*

Ezekben az alapvető fontosságú években alakulnak ki azok az idegpályák, amelyeken az összes jövőbeni tanulás alapul.

A tizedik életév után azok az agyi pályák, amelyek nem létesítettek további kapcsolatokat, egyszerűen elhalnak.

Tehát ha a gyermek 8-10 éves koráig nincs megfelelő ingerkörnyezetben, a játékkal majd a tanulással nem stimulálódnak az idegi kapcsolatok, akkor ez a gyermek élete későbbi szakaszában behozhatatlan hátránnyal kezd meg a tanulásban lévő „versenyt” megfelelő környezetben növekvő társai mellett.

Az iskola feladata, hogy az emberekben kialakítsa az önálló tanulás képességét,

hogy képes legyen ismeretekhez jutni az egyén, ha a szükség úgy kívánja -életének bármely szakaszában, akár 50 vagy 60 éves korában is.

Az iskola feladata, hogy itt megtanuljon a gyermek olyan ismereteket, amelyeket konkrét tevékenység során is tud alkalmazni, bármely élethelyzetben és életkorban tudjon dönteni, létrehozni, megoldani, kommunikálni és a sor végén, de nem utolsó sorban – tanulni. A tanulás folyamata így egyfajta kommunikáció lesz, amelyet az egyénnek kell irányítania szükségletei szerint.

Konkrét triviális példa: Mit ér, ha egy kőműves ki tudja számítani a téglatest térfogatát, ha nem ismeri fel, hogy ugyanazt a számítási metódust alkalmazzuk akkor, ha a garázs alapterületéhez szükséges betonmennyiséget akarjuk meghatározni?

Ha józan paraszti ésszel megértjük a százalékszámítás lényegét, akkor is fogjuk tudni alkalmazni, ha nem tudjuk egy adott számításban mi is a százalékláb.

Sok idős ismerősünk lehet, akik 70 év felett is hibátlanul elmondják az Anyám tyúkját, a Himnusz valamennyi versszakát. A mai felpörgött világban a gyermekeknek egyre kisebb az esélye arra, hogy iskolai ismereteiket ennyi éves korban is hibátlanul visszaadják.

Ma, mikor a gyermekek nagy része valamilyen részképesség zavarral küzd, a tanulás új módszereit és formáit kell a hatékonyság érdekében alkalmaznia a pedagógusoknak. De mik is ezek az új módszerek? Roppantul nehéz kérdés, mert a pedagógia ezt illetően gyermekcipőben jár. Nincs egy nagy szentírás, sok-sok kis próbálkozás van, melyek csak együttesen, hosszú és fáradságos munkával hozzák meg a gyümölcsüket.

Gondoljunk bele, mennyire más ingerkörnyezetben nőttek fel a gyerekek 50-100 éve, amikor az olvasás élménye volt a legmeghatározóbb! Ma percenként érnek újabb és újabb ingerek, információk a tévéből, rádióból, internetről. Ezeket az agynak fel kell ismernie, válogatnia kell, szelektálni akaratlanul is. Ma képesek vagyunk arra, hogy egyszerre több dologra figyeljünk. (Hatékonyságba ne menjünk bele.) Én is gépelek, hallgatom a gyermekszobából gyermekem beszélgetését, lent szól a rádió, közben internetre is odapillantok. Agyunk estére holtfáradtan dőlne az ágyba, ha megtehetné.

Az iskolában közben azon megy a harc, hogy minél okosabb legyen a gyermek. A

felvételiző tudja töriből a legutolsó kép-aláírást is, Luther és Michelangelo születési és halálozási évszámát, már nem kunszt a mohácsi csata vagy a muhi csata évszáma, ha nem tudjuk napra pontosan. Tényleg fontosak nekünk ezek az ismeretek? Nem lenne-e történelemből fontosabb a folyamatok megismertetése, az emberiség fejlődésének átfogó ismerete? Ma már nem szükséglet a faktografikus adatok agyi tárolása, mikor a számítógép bármire képes. A világ bármely részén lévő adatbankot elérhetjük segítségével, és pillanat alatt megszerezhetjük az információt bármiről.

A magyar és nemzetközi oktatásügy manapság a kompetencia alapú oktatásról szól. Kompetencia azt a cselekvőképességet jelenti, amelyről eddig írtam. Az egyén bizonyos helyzetekben hogyan tudja már meglévő tudása, ismeretei alapján megoldani az előtte álló feladatokat.

Nemzetközi OECD projekt szerint:

„... *képesség arra, hogy a pszichés erőforrásaink (így tudásunk és attitűdjeink) mozgó-*

sításával komplex igényeknek megfeleljünk”

Norvég nemzeti alaptanterv (2003) szerint pedig

„... *képesség arra, hogy a tudásunkat és képességeinket eredményesen és kreatív módon használjuk társas helyzetekben*”

Számtalan könyv is megjelent a témában. A számomra legszimpatikusabb megfogalmazás a következő:

A kompetencia az az emberi tulajdonságunk, amely az élet fennmaradása szempontjából a legfontosabb. A kompetencia az a képességünk és hajlandóságunk, hogy a bennünk lévő tudást (ismereteket, képességeket és attitűdbeli jellemzőket) sikeres problémamegoldó cselekvéssé alakítsuk. A kompetenciaalapú oktatás ma olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást.

Kompetencia=tudás+képességek+attitűdök összessége, amellyel ismeretekből gyakorlati munka vagy feladatvégzés során egymásra épülő ismeretek alkalmazása lesz, mely által valamilyen újszerű

dolog jön létre. (Sikeres feladatmegoldás).

A Nemzeti Alaptanterv 9 kulcskompetenciát fogalmaz meg, ezek fejlesztése az iskolák feladata, színtere a nem szakrendszerű oktatás. (A nem szakrendszerű oktatásban az iskola pedagógiai programja határozza meg, hogy a fejlesztő munkát milyen formában és módon végzi.)

Ezek a következők: Anyanyelven folytatott kommunikáció, idegen nyelveken folyt kommunikáció, matematikai kompetencia természet és műszaki tudományok területén, digitális (informatikai és kommunikációs eszközök használata) kompetencia; a tanulás (meg)tanulása; interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetencia; vállalkozói kompetencia; kulturális kifejezőkészség (esztétikai és művészeti kifejezőkészség) kompetenciája.

Sipos A.

Átalakulóban kultúránk, átalakulóban műveltségképünk!

A fángli, Schubert és a menedzserek: avagy KTM és PCM kultúra

A 20. század hatvanas éveitől, pontosabban G. P. Snow emlékeztető tanulmányának megjelenésétől kezdve (1959) időről-időre fellángolt a polémia értelmiségi körökben a korszerű műveltségről. Rendre felvetődtek olyan kérdések, vajon a *humán* értelmiségieknek kell e tudni, miért „megrendítő” a termodinamika második törvénye, és miért szégyenkezhet az a mérnök, aki nem tud különbséget tenni a régi és új stílusú magyar népdalok, netán Schuman vagy Schubert muzsikája között. Miért természetes az irodalmi értelmiség fölényes tudatlansága a természettudományok eredményeit illetően és miért szánandó ha egy orvos vagy matematikus szeme nem pászódik be azonnal ha a kortárs irodalom hivatalos génuszaik közül valamelyiknek a nevét „jobb társágban.” meghallja.

Többdiplomás, humán értelmiségi ismerősöm mesélte, hogy a nyolcvanas években egy építkezésen bizony nem tudta, hogy mi a fángli és a spakli között a különbség. (Ekkor rajta nevettek, zenei konzervatóriumban bizonyára ő nevezhetett volna.)

A Snow tanulmány és az EU térhódítása között eltelt időkben a hagyományos humán és természettudományos/műszaki kultúra jeles képviselői békésen éltek egymás mellett a klasszikus kultúra zászlaja alatt. Ez a KTM kultúra a *kultúra-tudás-művelődés* hármas jelszavában öltött testet a kisebb nagyobb összezőre-

nések ellenére. Ezt a formációt az európai történelmi örökség okán *értelmiségi kultúrának* nevezzük, és a három terület kezdőbetűinek kiemelésével jelöljük (KTM). Az értelmiségi kultúra vezéreszméje az *alkotás*, lelke az *öncél*.

A „két kultúrát” (humán – reál) tematizáló értelmiségi egyetértettek a kölcsönös nyitottság, közeledés fontosságában és békésen kiegyeztek saját fontosságuk és az általuk végzett tevékenységek közpénzekből történő támogatás és egyre növekvő mértékű támogatásában.

Így lett a „két kultúra” nagyon is *egy képződmény*, az európai társadalomfejlődés történelmi gyökereiből táplálkozó *értelmiségi kultúra két arca*, mely korszerű műveltségünk konszenzuson nyugvó alapját jelentette a hetvenes évektől az ezredfordulóig.

Ezt a sikeres kiegyezést zavarta meg az utóbbi néhány évben - a *harmadik kultúra és képviselőinek* markáns megjelenése, mi több, trónkövetelése a magyar közéletben. Ez az offenzíva különösen annak tudatában fontos, hogy a „harmadik kultúra” voltaképpen nem más, mint az Európai Unió hivatalos értékrendjének képviselői által megtestesített mentalitás, értékek, kapcsolatok, munkaszervezési rutinok összessége.

Az Európai Unió hivatalos dokumentumaiban tükröződő értékrend alapvetően civilizatórikus tényezőket állít a cselek-

vés középpontjába, melyek gazdasági következményei jól mérhetők, kidolgozott indikátorokkal hitelesíthetők. A *zárt kultúra* *felfogás* hagyományosan értékmagas területei (művészetek, humán-tudományok, népművészet) egyáltalán nem szerepelnek az uniós támogatási rendszerben, az elit kultúrát – az államok belügyének tekinti a finanszírozást illetően is.

Az EU-ós szervezeti rend hozta létre a „harmadik kultúra” egyre jobban formalizált *menedzsmentjét*, *menedzsereit*.

A hivatalos Európai Uniói értékvilág egy új típusú kultúrát („harmadik kultúra”) reprezentál, amit legjobban az elmúlt évtizedekben Amerikában és Nyugat-Európában megerősödő *területfejlesztési és projekt-ciklus menedzsment* (PCM) szimbolizál szaknyelvével, módszertanával. Ezt a formációt a továbbiakban *menedzser kultúrának* nevezzük, a legáltalánosabban elterjedt tervezési módszerét kifejező mozaikszavának jelzésével (PCM). A menedzser kultúra vezéreszméje a *fejlesztés*, lelke a *haszon*.

Néhány példa: EU pályázatok *stratégiákon* épülő *projekteken* alapulnak. A helyi viszonyokat nem ismerő pályázati kiírók a kézzel fogható, mérhető eredményeket tekintik mérvadónak, pl hány km autópálya épült, a projektben hányan vettek részt. A *mérhetőség* igénye és követelménye hozta Magyarországra a *minőségbiztosítás* feltételrendszerét. *folytatás a 26. oldalon ➤*

→ folytatás a 25. oldalról

Az eltérő két kultúra karakterének a bemutatására két történetet és egy filmemléket mesélt a „fánglis” kolléga:

Unió pályázati előkészítő megbeszélésen egy fiatal kolléga internetes laptopján rendkívüli kedvezménnyel lefoglalt Brüsszelbe két repülőjegyet, emailezett ott élő barátjának szállás ügyben, valamint tájékozódott a város kulturális kínálatáról a tervezett hosszú hétvége miatt. Mindezt az értekezlet üresjárataiban bonyolította. A húszas éveit taposó ifjú menedzser mindemellett kitűnően és eredményesen vett részt a megbeszélésen, megbízásának maradéktalanul eleget tett.

A másik történetnek egy országos állami művészeti alapítvány kurátora a főszereplője. E milliárdos testület irányítói elszánták magukat, hogy a korábbi értékelés céhes jellegét legalább manufakturalisra „korszerűsítik”, s ennek első lépéseként, bevezetik a számítógép kísérleti felhasználását a kurátorok döntés-előkészítő munkájában.

Az erre hivatott „továbbképzésen” egy autonóm művész-kurátor – fél óra elteltével – kinyilvánította, hogy ő 56 évet megélt úgy, hogy számítógéppel soha, semmilyen formában nem került kapcsolatba, az ő autenticitását a *szakma garantálja*, ezért továbbra sem hajlandó mindennapjait tönkretenni. Majd a tanulásra meghívott kurátor, néhány perccel fölszólalása után, kissé sértődötten fölállt és távozott.

A történetekben megnyilvánuló két értékvilág mögött jól érzékelhetően két szemléletmód, a menedzser és az értelmiségi kultúra kontúrjai erősödnek.

E kontúrok szerveződnek egységes világképekké *Denys Arcand* zseniális alkotásában, a *Barbárok a kapu előtt* című kanadai-francia filmben, mely a legjobb külföldi filmként kapott *Oscar-díjat* 2004-ben. A feltörekvő *harmadik kultúra* és az *értelmiségi világlátás* konfliktusának sziporkázó megjelenítése a film.

Az egyetemi tanár apa (Rémy), aki egyáltalán nem melleleg halálos beteg és sikeres üzletember fia (Sebastian) eltérő életszemlélete a filmben nem más, mint az *értelmiségi és a menedzser kultúra* két világának finom humorral, (ön)íroniával és mívés eleganciával történő megjelenítése.

A film tanulsága (ha van egyáltalán) és jelenünk elodázhatatlan feladata a két világkép, életfelfogás, kultúra közötti párbeszéd megindítása. Azaz megtalálni azt a közös nyelvet, fogalomrendszert, érdekeltséget, mely a két világot összeköti, érthetővé teszi egymás számára. Megtalálni a megfelelő szerepet értelmiségnek és menedzsernek egyaránt.

Így válhat hitelessé az „eus-pragmatizmus” az értelmiségiek körében, és bővíthetnek a kulturális-tudományos-művelődési szakmák a területfejlesztés, *project-ciklus menedzsment* (PCM) *racionális tervezési módszereivel, értékelési technikáival*.

Éppen a fogyasztás hajszájában megcsömörlött uniós polgárok példája bizonyítja, hogy a *jólét* nem egyenlő a *jó létel*. Az élet teljességéhez több és más is kell, mint kiépült infrastruktúra, a kocsi, a ruházat, a konyhai felszerelés vagy akár a lakás állandó cseréje, a fogyasztási spirál áldatlan növelése – noha ezek meglete viszont alapfeltétele a normális emberi életnek.

Az *értelmiségnek* és *menedzsernek* egyaránt helye van a nap alatt, hiszen a *jólét*hez több pénz, a több pénzhez profi menedzser kultúra, míg a *jó lét*hez az értelmiségi kultúra legjava szükséges.

Ez az egyszerű képlet oldotta meg az idézett filmben apa és fiú konfliktusát, segítette a két világ, a két kultúra célszerű egymásra találását.

Talán nem tévedünk akkor, ha a fejlett világ húzóágazatának tartott *kreatív ipar* diadala mögött is az *értelmiségi és a menedzser kultúra* sikeres egymásra találását látjuk. A példák szerencsére bővülnek. A dolgok természetes rendjét ismerve, az értelmiségi kultúra számára létszükséglet a „harmadik kultúra” dinamikájának az átvétele. Nincs más választás, hogy eredményes legyen a jövőben, csak az *alkalmazkodás optimalizálása* a szakadatlanul változó körülményekhez.

Am az ebbéli igyekezetben soha ne felejtjük Schiller bölcs intelmét: „*Csak akkor élünk (egzisztálunk), ha képesek vagyunk a változásra, de csak akkor vagyunk mi magunk, ha a változásban megőrizzük állandóságunkat.*”

Utóbbi szinopszist a mindennapok szintjére átültetve látjuk, érezzük, mit jelent a hagyományos klasszikus kultúra és a menedzser kultúra különbsége pl. a vonaton. Néhány évtizeddel ezelőtt az utazás közösségi élmény volt. A zárt kupében az utasok rövid idő alatt szóba elegyedtek egymással, s egy óra múlva már lehetett minden lényegeset tudni az utitárs életéről, családjáról, legyen az tanárember vagy piacra járó kofa. Bensőséges élmény sokszor meghatározta ezeket az utazásokat, nem ritkák voltak a címcserélések sem. Ma, más a helyzet. A régi személyvonatokat zömmel IC-k váltották fel. Itt az emberek szemérmesen újságba és könyvbe temetkeznek, a fiatalok zenehallgatásba, melyet a pulóver alól kikandikáló diskman, MP3 lejátszó fémjelez. Az

új kulturálódás trónkövetelői öltönyben nyomogatják a laptop billentyűzetét: dolgoznak, tanulnak. Mindenki legnagyobb figyelemmel vigyáz arra, hogy ne zavarja a másikat. Esetleg néhány udvarias mondat, ha mindenképp elkerülhetetlen, de már-már illetlenség komoly beszélgetést kezdeményezni. A magánszféra tabu téma. Legvégső esetben marad az időjárás és a politika. Az *együtt sírunk, együtt nevetünk szlogen* bizony megváltozott: *együtt szidjuk, együtt dicsérjük stratégiává*.

Másik példa az alkalmazkodás optimalizálására legyen egy újsághír: a kínai kormány jogszabállyal kívánja elérni, hogy a lakosság az evőpálcika helyett európai gyakorlat szerint kanállal egyen. Hivatkozásuk: az evőpálcikák alapanyagát jelentő bambuszerdők annyira megfogyatkoztak Kínában, hogy egy-két évtized múlva nem lesz miből pálcikát készíteni. Természetes a lakosság széles tömegére épülő tiltakozási hullám, hisz a keleti étkezési kultúra több évezredes hagyománya ellen ható, erőszakos modernizációs folyamatról van szó. Hogy mi lesz a kormány és a tradíció harcának eredménye, egyelőre nem tudni, de sejthető a jövő, legalábbis hosszú távon. Az is lehet, hogy a kompromisszumos politika hívei kerülnek ki győztesen, s elmosható műanyag pálcikákkal fogják a jövőben a keleti ország lakói őrizni kulturális hagyományait.

És végül a könyv, a klasszikus kultúra szimbóluma, mely végigkísérte az emberiség civilizációs folyamatát – milyen sorost szánunk neki?

Idei regionális konferencián hallottam először kendőzetlenül kimondva a sokak által sejtettet hivataltalan: az IHM miniszterünk jövőképeben 2 generáció múlva már nem szerepel a könyv, mint a tájékoztatás, információszerzés eszköze. Ne feledjük: a könyv önmagában nem érték, mert csak a benne lévő tudás, műveltség és a használók által válik közkinccsé.

Ezek után is morbid a gondolat, hogy a könyvtárak zömmel nem könyvet őriznek, hanem a könyvek emlékét.

Együtt sírhatunk, vagy együtt nevetünk a jövőn, mint régen, egy azonban biztos, a világ természetes folyamatait és önmagunk által közvetve diktált stratégiákat nem fogjuk tudni kikerülni. A humor oldaláról azért egyeseknek lehet vigasztaló a gondolat: az IHM hamarabb szűnik meg, mint maga a könyv.

Ha gyermekeink esti fektetése könyvvel végződik, a klasszikus szépirodalom olvasása könyvekben kezdődik talán máris emészthetőbb a jövőképünk.

Sipos A.

A mezőtárkányi halottlátó

A magyar néphagyomány mitikus alakja-
inak sorában sajátos helyet foglalnak el a
látók (nézők). Ezek a személyek a néphi-
edelem szerint különleges képességekkel
rendelkeznek, természetfeletti (mágikus)
erővel rendelkező emberek csoportjába
tartoznak.

A halottlátó közvetítő szerepet tölt be
az élők és a holtak között: beszél a halot-
takról, hallja a hangjukat, látja is őket.
Egyesek beszélni tudnak a jövőről, mások
gyógyítanak, vagy időben távoliakról tájé-
koztatnak (pl. tudják, merre van az eltűnt
állat, tárgy; mikor érkezik meg a messziről
várt hozzátartozó). Ilyen képességekkel
asszonyok és férfiak is rendelkezhetnek.
Szórványosan az egész magyar etnikum
körében ismeretes. Sűrűbben a Zagyva
– Sajó között fordul elő, s a székelyek,
csángók körében.

A halottlátók kutatásában kiemelkedő
szerepe van Diószegi Vilmosnak, aki az
ősi magyar hitvilág kutatása során foglal-
kozott halottlátókkal. Az 1980-as években
Barna Gábor foglalta össze a Hortobágy
környék ide vonatkozó hagyományait.

Wass Albert: A funtineli boszorkány
c. regényében örököltette meg egy *látóvá*
vált román fiatalasszony, Nuca, tragikus
sorsát. A regénytrilógia középpontjában
a havasok magányában élő gyermek
sorozatos emberi tragédiái és egy cigány-
asszony jóslata teljesítették ki szemből
olvasással a múltba látás, jövő felismerés
képességét.

A mezőtárkányi halottlátó asszony
Juhász Imréné szül. Gyurkó Erzsébet
1872-ben született Mezőtárkányon, és
1941. jan. 11-én halt meg. Szülei sze-
gényparasztok voltak. Lánykorában nap-

számba járt, fiatalon ment férjhez Juhász
Imréhez. Nádfedeles, háromosztatú
házuk volt a falu közepén. A ház mellé
nyárikonyhát építettek, ebben fogadta az
asszony később a halottak hozzátartozó-
it. A kertben, az utca felőli részen egy kis
kőkereszt állt. Férje néhány hold földön
gazdálkodott.

Juhász Imréné egyszerű asszony volt.
„*Tudása nem vót, nem vót semmi olvasott-
sága.*” A falubeliek emlékezete úgy őriz-
te meg, hogy „*parasztosan, öregesen volt
öltözve*”. A kendőjét mélyen a szemébe
húzta. Az elbeszélések szerint alacsony,
törekeny asszony lehetett. (Fénykép nem
maradt utána.) „*Attól kezdve, hogy mon-
dani kezdett, legfeljebb csak a ház körül
dolgoztatott. Fehér volt a keze, mert ő
nem ment még a kertbe sem csinálni vala-
mit. El volt foglalva a mondással. Csak
mosott, meg vasalt, mást nem.*”

A mezőtárkányiak szerint nyugodt,
csendes és kedves volt. „*Mindig ilyen
kedves szava vót: édesem, kedvesem.
Mindenkit szeretett. Szolid vót.*”

A tárkányiak és ő maga is úgy tartotta,
hogy ezt a tudást Istentől kapta. Három-
napos alvás után vált látóvá, fiatalasszony
korában, mikor megszületett az első gyer-
meke. Nagyon beteg lett, három napra
elaludt, s átszellemült. „*Úgy mondták,
hogy nem engedte eltemetni a fűzesabo-
nyai doktor, mert aszonta, hogy él. Ő aztán
elmondta, hogy érte jött két angyal, s őt
felvitték a mennyországba. Ott nagyon
szép volt minden, látta a Szűzanyát. Az
azt mondta: -Te nem maradhatsz itt, csak
megengedődött Neked, hogy ezt meg-
lásd. Neked vissza kell menni a földre és
közölnöd kell az üzeneteket a halottak-
ról az élőknek.*”

*Ezután kezdett
el működni,
amiért felje-
lentgették, mert
mindig akad-
tak irigyei.”...
A három napig
tartó eszmélet-
lenség még két-
szer megismétlő-
dött, addig, míg
el nem fogadta a
tudást.*

Vannak, akik
azt állították: a
tudományát a
dormándi asz-

szonytól örökölte. Minden nap templom-
ba járt, nagyon vallásos volt.

A halálesetek után Juhászné a hatodik
héten tudott beszélni a halotról. „*Hat hét
után jelentkezett a halott. Addig bűnös*”
– mondta Örszi néni. *A tisztítótűzön kell
keresztül mennie. Addig, míg a hat hét
alatt fel nem szabadul a lélek, addig nem
jelentkezett. Addig a lélek homályban
van.*” – magyarázták mások.

A hiedelem szerint a halottak sokszor
már azelőtt megjelentek a halottlátónál,
mielőtt a családtagok érdeklődni mentek
hozzá. Ilyenkor a halottlátó asszony üzent
a rokonságnak. Akkor is üzent, mikor
valami látomása volt, hogy a hozzátarto-
zójával akar beszélni a halott.

Azt tartották róla, hogy bármikor tudott
beszélni, kivéve vasárnap és ünnepnapo-
kon. Azokon a napokon, amikor beszélt,
csak délig fogadott, mert 12 órakor eltá-
voznak a lelkek. Akikre nem került sor,
azok a faluban aludtak. Olyanok adtak
nekik szállást, akik maguk is hittek a
halottlátóban. Ezek az esték alkalmasak
voltak arra, hogy a halottlátókról alkotott
véleményeket, ismereteket kicseréljék.

A halottlátó a halottakról sokáig tudó-
sított. „*Vót olyan, aki egy óra hosszat
is bent volt nála. Azt beszéltek, ilyenkor
szinte halottszag volt a szobában.*”

Kiss Miklósné Örszi néni szomszédjá-
ban lakott, úgy tudja róla, hogy *mindig
nála volt az olvasója. Behunyta a szemét.
Mindig a föld felé tartotta a fejét. Aztán
azt mondta: - Itt vannak a lelkek.*

Ha különös dolog történt a faluban,
azt is közölte a hozzátartozókkal, arról is
szólt, ha egy családban veszekedés tört ki.
Ha valakinek éjjel megjelent egy lélek, a
halottlátó másnap megmondta. Felvilágo-
sítást adott arról is, hogy milyen ruhában
van eltemetve a halott, van-e kívánsága,
milyen tárggyal lett eltemetve. Mindig
látta maga körül a lelkeket.

Sokan felkeresték akkor, ha vala-
ki eltűnt, s nem tudtak róla. Különösen
sokan mentek hozzá a háború alatt. Fel-
világosítást tudott adni elveszett, elrejtett
tárgyakról is.

A lelkek és a mondás elfárasztotta a
mondóasszonyt, mert gyötörték a lelkek,
mer mindenki azon vót, hogy az ő hozzátar-
tozóját hívja, annak beszéljen már. Ő
így mondta: - *Annyira tolakodnak, hogy
rettenetes.* A lelkek még a temetőben sem
hagytak neki békét, ha kiment. Olyankor

folytatás a 28. oldalon ➤

A halottlátó asszony háza

➔ folytatás a 27. oldalról

mindig rosszul lett. *Úgy elszédült, hazavitték. Attól a sok halottól úgy elnyomódott a szíve. Biztosan körülvették a halottakat. Mink nem láttuk a halottakat, de ő látta.*

A halottlító asszony elvárta, hogy az út megszakítása nélkül és tiszta szándékkal menjenek hozzá. Feljegyezték egy esetet, mikor egy csendőr tiszthelyettes kereste fel a mondóasszonyt:

...Útnak indult. Füzesabonyban egy kocsmára vót. A mi tiszthelyettesünk bement a kocsmába, megivott egy féldecit. Utána felszállt a vonatra és jött ide. Rengetegen vótak a néninél – mondta. – Benyúltam a zsebembe, hogy hamarabb rám kerüljön a sor, s megfogtam egy ötpengőst. – Kiveszi a zsebéből, tolakodik.

A mi öregasszonyunk megáll az ajtóban és mondja: (Teljesen fejibe húzva a kendő, alig látszik ki a szeme, le van húnnya a szeme. Nem nyitja ki.) Akkor odaszól nekem, odamutat a kezével) – *Maga csendőr úr, ne tolakodjon, tegye csak vissza a zsebibe az ötpengőst, mert ha énhozzám jön, akkor ne menjen be a kocsmába féldecit meginni. Mert a halott csak odáig követte. Mára nem tudok magának mondani. Elnyomódott az öreg, mint akit fejbevágtak....*

Visszajött hozzá rendesen. Nem ivott, nem készített pénzt. A mondóasszony fogadta. Megmondta, hogy a régen elhalt felesége háromszor adott neki jelt, s hogy azt kéri, hogy lányára írassa a közös házukat, mert akkor lesz nyugodt, hiába jó

hozzá a csendőr második felesége. Kérte azt is, hogy hozzátartozói sírjait tessenek rendbe az ura. Pontosan megmondta a helyet, leírta a helyszínt, úgy, hogy azt még a csendőr sem tudta.

Számtalan példát találunk arra is, hogy mennyi tisztelője, de irigye is volt Örzse néninek. Sok történet szól arról, hogyan került kapcsolatba világi méltóságokkal. Kiemelkednek azok, amelyek arról szólnak, hogy Ferenc József is magához hívatta Juhász Imrénét.

Ferenc Jóskánál is vót Pesten...Felvitte Ferenc Jóska, mikor meghalt a felesége. Hogyha meg tudja mondani, hogy milyen ruhában vót, meg mennyi arany, meg ezüstpénzt tett a ruhája zsebibe, akkor elhiszi, hogy tud. Aztán mondhat tovább. De ha ezeket nem tudja megmondani, akkor lefejezik.... El is mondott mindent. Elmondta, hogy halt meg a felesége, milyen ruha volt rajta, mennyi pénzt tettek a zsebébe. Akkor, mikor onnan hazakerült, olyan lett, mint a halott. A templomba bevittette magát, oszt ott feküdt három nap, meg három éjjel. Se nem evett, se nem itt. Később mondott tovább....

Egy másik változat szerint Ferenc Jóska személyesen kereste fel. Civilben ment hozzá. Nagyon sok vádoló levél érkezett a tárkányi asszony ellen, hogy miket hazudgál az asszony, hogy ő halottakat lát. A császár kíváncsi lett. Mikor bement hozzá, azt mondja neki az asszony: - *Egy Kislányát elvesztette, fehér ruha van rajta, világoskék szalagokkal a derekán. A kezében*

baba van. Tökéletesen elmondta, hogy milyen helyzetben volt a kislány, mikor meghalt. Erre azt mondta Ferenc Jóska: - Csináld tovább úgy, ahogy eddig, minden pontosan így van. – Ő engedélyezte tulajdonképpen a tárkányi asszonynak, hogy mondjon tovább. Mivel a hagyomány szerint Ferenc József meg volt elégedve a halottlító asszony tudásával, „egy feszületet állíttatott a ház végébe, annak bizonyítékaul, hogy ott járt, és engedélyezte az asszony működését”.

Mások szerint Attila király sírját akarta tőle megtudakolni. Ferenc Jóska királyunknak – 15-ben lehetett (1915) – izgatta a fantáziáját, hogy hol van Attila sírja, hol van eltemetve a Tiszába. Felhívatta magához a királyi palotába az öreg Örzsi nénit. Ez vót a kívánsága a fenséges királynak: - *Ha tudsz, akkor nekem megmondod, hogy a Tiszába ugyan, de a Tiszának melyik részibe van eltemetve Attila három koporsója: ezüstbe, vasba, aranyba. Ez nagy érték vóna az országnak is, ha megtalálnánk....* Bevitték a kápolnába Örzsi nénit, ahol hosszan imádkozott. Mikor befejezte, azt mondta: - *Fenséges királyom! Itt vót Árpád apánk, és azt mondta: - Még ne szólj egy szót se. –így mondta, így, mondom én is. Nem mondta meg a királynak, hogy hol a sírja, hol van ráhúzva a víz Attilára.*

Juhász Imrénét tisztelték, jóslásaival meg voltak elégedve az emberek. Híre eljutott az ország minden részére, halála után is elismerően emlegették.

Sipos Attila

AUGUSZTUS 20.

Az államalapító Szent István ünnepe

*“Idvez légy bódog Szent István királ!
Te népednek nemes reménysége!
Idvez légy mi megtérésönknek
Bizony doktora és apostola!
Idvez légy minden szentségeknek
És igazságnak fényes tiköre...”
(Az Ave beate Stephane
kezdetű antifóna részlete)*

Augusztus 20. az egyik legősibb magyar ünnep, Szent István király ünnepének napja. A keresztény magyar államalapítás, a magyar állam fennállásának emléknapja.

A magyarság és a keresztény hit világának találkozását és összefonódását a magyarnépegyetlenuralkodószemélyéhez köti; az első magyar királyhoz, az állam-

alapító Szent Istvánhoz. István a magyar államiság és a kereszténység alapjait lerakó Géza fejedelem fia, a honfoglalást (896) vezető Árpád fejedelem ükunokája. E korszak a kereszténység európai kiterjesztésének évszázada volt. A bizánci egyház térítői már a 9. század második felében megjelentek a térségben, a római egyház a 10. század során térítette meg a

Kárpát-medencétől északra élő népeket. Történelmi párhuzam nélkül is igaz a kijelentés: az új évezred küszöbén Magyarország csatlakozott Európához.

I. István uralkodása idején augusztus 15-én, **Nagyboldog-asszony** napján hívta össze Fehérvárra a királyi tanácsot. Ekkor tartották az un. **törvényt napokat**. (Misztikus egybeesés, hogy István éppen ezen a napon halt meg 1038-ban.) Később **Szent László** király hozott döntést az ünnepnappal kapcsolatban: áttették augusztus 20-ra, mert

1083-ban **e napon avatták szentté** I. István relikviáit a fehérvári bazilikában. A történelem során már **Nagy Lajos** uralkodásától kezdve augusztus 20. **egyházi ünnepként** maradt a köztudatban. 1686-ban **XI. Ince pápa** elrendelte, hogy Buda vára töröktől való visszafoglalásának évfordulóján évente emlékezzék meg az egész katolikus világ Szent István ünnepéről - az egyház augusztus 16-án tartotta az ünnepséget.

1771-ben **XIV. Benedek pápa** csökkentette az egyházi ünnepek számát, s a Szent István-nap is kimaradt, de **Mária Terézia** mégis elrendelte a megtartását, sőt, azt nemzeti ünnepként a naptárakba is felvételte! 1771-ben ő volt az, aki elhozatta Bécsbe, majd Budára a **Szent Jobbot**, amelyet ez időtől **körmenetben** vittek végig a városon augusztus 20-án. Az **1848-as szabadságharc** után hosszú ideig nem tarthatták meg a nemzeti ünnepet. Ezt követően először **1860-ban** ünnepelheték meg ezt a napot, amely országszerte **nemzeti tüntetéssé** fajult. A kiegyezést követően teljes mértékben visszanyerte méltóságát az ünnep: 1891-ben **Ferenc József** munkaszüneti nappá nyilvánította.

A **két világháború között** mindez kiegészült a Szent István-i (Trianon előtti) Magyarország visszaállításának össznemzeti célkitűzésére való folyamatos emlékeztetéssel.

Augusztus 20-a **1945-ig** nemzeti ünnep volt. Majd ezt **eltörölték**, de az egyházi ünnepek sorában még **1947-ig** ünnepelheték nyilvánosan. Az akkori rendszer számára az ünnep **valási és nemzeti tartalma miatt** nem volt vállalható. Azonban teljes megszüntetését sem tartották követendő célnak - ahogy az a tisztán vallási ünnepek egy részével történt -, de tartalmilag megújították. Szent István ősi ünnepéből az „**új kenyér**

ünnepe” lett, majd az új alkotmányt, mint új - szocialista - államalapítást, 1949. augusztus 20-ra időzítették. Ettől fogva 1949-1989 között augusztus 20-át az **alkotmány napjaként** ünnepeltük. (1950-ben az Elnöki Tanács a **népköztársaság ünnepévé** is nyilvánította!)

A rendszerváltozás óta, **1989-től** ismét a régi tradíciók szerint rendezik meg a Szent Jobb-körmenetet. Szent István ünnepének **igazi újjászületése** csak 1991-ben történt meg! Az első szabad választásokon létrejött **Magyar Országgyűlés** 1991. március 5-i döntése Szent István napját a Magyar Köztársaság **hivatalos állami ünnepének** nyilvánította.

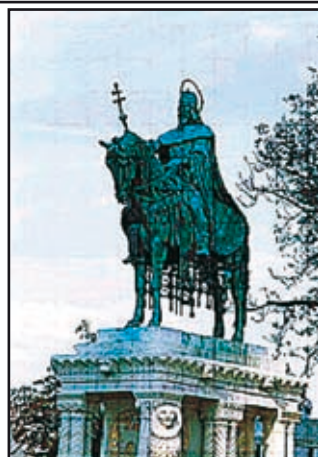
A Szent Jobb évezredes útja:

A szentté avatás alkalmából Szt. László emeltette ki Szt. István maradványait a székesfehérvári sírból. Hartvik legendája szerint az exhumáláskor az uralkodó jobb kézfejét épségben találták. Történelmi tény, hogy az ereklye őrzésére Szt. László megalapította a benedekrendi szentjobb (berettyói) apátságot.

A **török uralom** alatt a Szent Jobb **Boszniába** került, ahonnan keresztény kereskedők váltották meg. István kézfejét ekkor a **ragúzai dominikánusok** kolostorában helyezték el. Több mint kétszáz évig őrizték ezen a helyen anélkül, hogy Magyarországon tudtak volna az ereklye hollétéről.

Csak **Mária Terézia** uralkodása idején derült fény a Szent Jobb titkos” lelőhelyére. A királynő az ereklyét előbb a **bécsi Schönbrunnba**, majd **Budára** vitette. Őrizetét udvari plébánosára, a **zsigmondi prépostra**, valamint az **angolkisasszonyok főnöklányára** bízta.

II. József rendeletére a **Keresztesek férfirendje** vette át az ereklye őrzését 1865-ig. A szent ereklye számára a magyar püspöki kar 1862-ben nemes fémekkel és

*Ti megváltó királyok,
akikben hinni jó!
Hány magyar élt a földön?
az hány száz millió?
és hány fog még születni
az mennyi milliárd?
E népet Szondi őrzi
s az ötszáz walesi bárd.*

*Szent István szobra a budai
várban, a Mátyás templom
mellett*

*A Szent Jobb
ereklyetartója*

kövekkel ékesített **ereklyetartót** készített. Ezután az **esztergomi főegyházme-gye** gondozta, majd 1944-ig a **budavári palota** Zsigmond-kápolnájában őrizték.

A második világháború vége felé **Salzburgba** került, ahonnan 1945. augusztus 19-én este hozták haza.

A budapesti Szent István bazilika

Utána helyezték el a **Szent István-bazilikában**. 1987. augusztus 20-ra elkészült az a kápolna a budapesti Szent István-bazilikában, ahol az ereklye végleges helyére került.

Felhívás

2008. augusztus 20-án, 9.30 órakor, nemzeti ünnepünk alkalmából, kenyérszenteléssel egybekötött szentmisét celebrál Szemenyei Péter plébános úr. Szeretettel várjuk Mezőtárkány lakosságát községünk templomába!

Szemenyei Péter
plébános
Tóthné Szabó Anita
polgármester

HÍREK, ESEMÉNYEK

VÁLTOZÁS AZ EGYHÁZI ÉLETBEN

2008. augusztus 1-jétől Ternyák Csaba Egri Érsek Úr rendelkezése alapján plébánosunk, Buzgán József atya nyugdíjba vonult. Kívánunk neki erőben, egészségben Istentől megáldott szép, hosszú nyugdíjas éveket.

Helyette Füzesabonyban a városi, telepi rész, Egerfarmoson és Mezőtárkány községben a közös plébánosi feladatokat Szemenyei Péter atya fogja ellátni.

Péter atya 37 éves, Hídvégardóról érkezett hozzánk. Bemutakozó miséjében elmesélte nekünk, hogy Mezőtárkány nem ismeretlen és különösen kedves a számára, hiszen pappá szentelésekor Szendrődön Tárkányi Ráfél atya mondott neki pohárköszöntőt. Szeretnénk mi is, ha ez a kapcsolat még szebb és tartalmasabb lenne közöttünk.

Fogadja őt mindenki nagy-nagy szeretettel és tisztelettel!

Reméljük, hogy szép templomunkat még szebbé tesszük azáltal, hogy minél többen részt veszünk az általa celebrált szentmiséken.

Csehné Bölcsény Ildikó

Sporthírek

Iskolánk tanulói az idei tanévben is számos atlétikai versenyen indultak. A körzeti versenyek nagyon jól sikerültek, szinte valamennyi tanulónk éremmel térhetett haza. A megyei egyéni- és csapatversenyek eredményei - sajnos sérülés miatt elmaradtak a tervezettől.

Balogh Norbert a megyei fordulót megnyerve, eljutott Békéscsabára a Kisiskolák atlétikai versenyének országos döntőjébe. A fiúk 800 m síkfutás versenyében 12. helyezést ért el. Ez biztató eredmény, hiszen a jövő tanévben még ebben a korcsoportban indulhat újra.

Két atlétánk, Balogh Norbert és Nagy Gábor már igazolt versenyzőként is szerepel a magyar atlétikai szövetség által rendezett versenyeken. Az Egri SISE színeiben a július elején rendezett Országos Serdülő Csapatbajnokságon kiváló teljesítménnyel a dobogó második fokára állhattak a Puskás Ferenc Stadionban. Gratulálunk nekik!

**Tóth Imre
Takács Péter**

Majális: a sportversenyek eredményhirdetése

Majális: sörivó verseny

Karaoke gyermeknapkor

ESEMÉNYEK KÉPEKBEN

Majálisra készülődve

Majális: a karatésok Borza Józseffel és Herczeg Lillával, tánc a Két Zsiványra

A Kihívás Napján a falu apraja-nagyja komoly erőfeszítéseket tett a sikeres szereplés érdekében

Ballagás és évszázó ünnepély

Pedagógusnapi csónakázás a Sás-tavon

MEGHÍVÓ

A FALUNAPRA!

2008. AUGUSZTUS 23.

Program:

10 órától 2. Paprikáskompér főzőverseny
 Intézmények, civil szervezetek, baráti körök jelentkezését várjuk!
 Alapanyagot a szervezők biztosítanak! Jelentkezés, információ:
 Polgármesteri Hivatal

Pónilovaglás gyerekeknek

Kis Bocs Baba Mama Egyesület:

Kreatív kézműves műhely, játszóház

Lufibohócok

ÁNTSZ Füzesabonyi, Hevesi Kistérségi Intézete:

Egészségsátor: vérnyomásmérés, BMI mérés, parlagfű totó

13.00 Főzőverseny eredményhirdetés, ebéd

14-15.00 Egri Vitézlő Oskola: „Fegyvert, s vitézt éneklek”

XVI. századi viselet –és fegyverbemutatója

14-19.00 Gumiasztal és légvár gyermekeknek

15-16.00 Köszöntő, a községért dolgozók jutalmazása

Tóthné Szabó Anita polgármester

Bíró Edit amatőr festőművész kiállítása az iskolában

Helyi művészeti csoportok fellépése:

Mazsorett bemutató

Mezőtárkányi Gyöngyvirág Nyugdíjasklub énekkara és tánckara

Karate csoport

16-17.00 Geri – Betli Duó mulatós műsora

17-19.00 Művészeti csoportok fellépése

Arcok Áruházban – Ifjúsági Színtársulat műsora

Vendég csoportok műsora:

Füzesabonyi Kaláris Hagyományőrző Néptánccsoport

Egerfarmosi Őszirozsa Nyugdíjas Szervezet Énekkara

Füzes Társastánc Klub bemutatója

Poroszlói Lila Akác Népdalkör

Hastánc bemutató – Marmaris Hastánccsoport

Tiszanána – Ragwed Killers - amatőr rockegyüttes

19.00 Utcabál Larcáékkal

